



Christophoros

XXXII. évfolyam, 4. szám

Ingyenes kiadvány

2025. szeptember – September 2025

Isten kezében – békességgel

„Mert én tudom, milyen terveim vannak veletek – mondja az ÚR –, békességnek és nem gonosztételnek terveit, hogy reményteljes jövőt adjak nektek.” (Jer 29,11)



Szeptember eleje mindig különleges időszak. Új tanév kezdődik, friss célokat fogalmazunk meg, újfajta kihívások várnak ránk. Nemcsak a diákok és tanárok élik meg ezt, hiszen mindannyian átérezzük a „kezdés” hangulatát. Új munkahelyi projektek indulnak, családi terveket szövünk, és valahogy mindnyájunkban ott él a kérdés: vajon mi vár ránk az előttünk álló hónapokban?

Isten tudja

Jeremiás próféta szavai különös erővel szólnak hozzánk ebben a kérdésben. „Én tudom, milyen terveim vannak veletek” – mondja az Úr. A hangsúly azon van: Isten tudja. Ez nem kész forgatókönyvet jelent, hanem Isten akaratát és erejét.

Isten ismeri szándékait – hogy jót akar nekünk, és képes minden helyzetben, még a mi rossz döntéseink esetén is pozitív változást hozni. Nem bábuként irányít, hanem szerető Atyaként kíséri utunkat. Eleget tudni: van Valaki, aki bármit hoz is az élet, velünk lesz és jóra fordíthatja a történéseket.

Ez a bizalom egyfajta magabiztosságot ad – nem a saját erőnkben, hanem Istenben gyökerező nyugalmat, amely nem függ a világ változásaitól.

Belső nyugalom a káoszban

Milyen szándékai vannak velünk? „Békességnek és nem gonosztételnek terveit.”

Vibráló, sokszor kiszámíthatatlan világ vesz körül minket. Hírek záporoznak ránk, változások követik egymást, gyakran érezzük úgy, mintha forgószélben lennénk. A munkahelyünkön, a családban, a társadalomban – mindenütt mozgás, feszültség.

Isten belső stabilitást ígér – olyan nyugalmat, amely nem a külső körülményektől függ, hanem abból a meggyőződésből fakad, hogy szerető kezekben vagyunk. A békesség Isten ajándéka, ami akkor is megmarad, amikor nem értjük, mi történik körülöttünk.

Megalapozott remény

„Hogy reményteljes jövőt adjak nektek.” Nem üres optimizmus ez, hanem Isten ígéretén alapuló bizalom.

Legyen szó új tanévről, karrierváltásról, családi döntésről vagy az öregedés nehézségeiről – számíthatunk arra, hogy Ő a javunkat munkálja. Ez nem jelenti, hogy minden egyszerű lesz, de azt igen: minden jóra fordulhat.

Imádkozzunk! Mennyei Atyánk, köszönjük, hogy gondviselő kezedben tartasz. Segíts bízni szándékaidban, amikor homály vesz körül. Töltsd be szívünket békességgel, és erősítsd hitünket. Ámen.

Áldott tanévkezdést!

Matus Klára Krisztina

Lélek-zet

Megérintettek éneke

„Hangos szóval magasztalom az Urat, és dicsérem őt a sokaság előtt.”

(Zsolt 109,30)

„És [Jézus] rátette a kezét, mire ő [az asszony] nyomban felegyenesedett, és dicsőítette az Istent.” (Lk 13,13)



Aki megtapasztalta Isten emberléptékű szeretetét, testre szabott jóságát, az nem tud hallgatni. De minek is hallgatna? Az élményt, az örömet, a jó tapasztalatot meg kell osztani másokkal. Bár a világ a rossz hírekre van kihegyezve, mi a jó hír letéteményesei vagyunk. Ez lenne az evangélikus evangéliumhirdetés. Szeretnénk másoknak is átadni, mert tudjuk, ez az, ami szétosztva szaporodik, s minél többeknek továbbadjuk, annál inkább átjárja az életünket.

A keresztény ember nem azért dicséri Istent, mert megtanulta a szebbnél szebb dicsérő énekeket, netán fejből tudja az énekeskönyv Dicséreték fejezetét, még csak nem is azért, mert magával ragadja a dicsőítő énekek heve, dallama vagy ritmusa, hanem azért, mert lenyűgözi Isten nagyvonalúsága, fantáziadús segítőkészsége, váratlan megoldásainak sokasága. Azok az ajándékok, amelyeket tőle kapunk, bár meg nem érdemlünk. Mégis gazdagon ellát velük. „Hangos szóval magasztalom az Urat, és dicsérem őt a sokaság előtt.” Mindig van okunk az Istent dicsérni.

Érdemes hát természetessé, tudatossá, rendszeressé tenni a hálaadást. Az evangéliumi mondat pedig elárul egy nagyon fontos titkot a keresztény ember életéből: Jézus rátette a kezét... – ebből az derül ki, hogy az istendicséret nem a mi döntésünk. Jézus áldó, jótevő kezének a nyoma. Ő érinthet meg minket. Ezért érdemes imádkozni.

Imádkozzunk! Érints meg engem, Uram, az élet érintésével. Kezed formál, tart, utat mutat, és simogat. Bocsásd meg, ha az ördög „érintésvédelmére” hallgatom, s nem engedem magamhoz kezedet. A kereszten átszögeezett kezed, húsvéti áldó kezed tartsa életemet, és formáljon Istent dicsérő emberré. Segíts, hogy az istendicséret ne kényszeredett magatartásforma, hanem természetes életforma lehessen. Panaszkodás, morgolódás helyett töltsd meg a szám dicsérő szavakkal. Ámen.

*Dr. Hafenscher Károly
(Lelkesítő – Lelki útravaló az év minden napjára)*

Lelki plántálás

„Siess segítségünkre! Vált meg minket irgalmadból!” (Zsolt 44,27)
 „A minden kegyelem Istene pedig, aki elhívott titeket Krisztusban az ő örök dicsőségére, miután rövid ideig szenvedtetek, maga fog titeket felkészíteni, megszilárdítani, megerősíteni és megalapozni.” (1Pt 5,10)

Ezekben a napokban sok szó esik a teremtet világ ajándékairól az elmúlt évek során már „a teremtés hetévé” bővült aratási hálaadás kapcsán. Ahogyan a teremtet világban a Teremtő szándéka és kegyelme szerint van ültetés, gondozás, virágzás, termés és betakarítás, úgy a megváltott világban is van plántálás, növekedés, érés és aratás a Megváltó szándéka és kegyelme szerint.

Péter levele olyan keresztény testvérekhez szólt, akik a kereszténység első idején küzdelmekkel teli életet éltek hitvallásuk nyomán. Szorongató szükségük volt arra, hogy megerősítést kapjanak: sorsuk, hitük, szolgálatuk és áldozatuk nem annak a jele, hogy kívül lennének Isten kegyelmén, hanem éppenséggel ennek a kibontakozó kegyelemnek a részesei földi és eljövendő életükben egyaránt. A boldog plántálás a keresztségre szomjazó hitükben, a növekedés a gyülekezet életében, az érés a hitbeli bölcsességben és az aratás az üldöztetés során, Krisztus „hátralevő szen-

vedése” betöltésének minden szakaszában a Megváltóval való élő és szoros közösséget jelenti számukra.

A világ forrongott, bennük a békesség munkálkodott. A világ gyűlölködött, ők szelíden végezték feladatukat. A világ túltette magát Krisztuson, ők egyre mélyebben elköteleződtek mellette. A világ reménytelennek látszott, őket megerősítette a kegyelem. Így van ez ma is.

Imádkozunk! Minden kegyelem Istene! Kívánjuk és keressük ezt a minden kegyelmet mindenben, hogy a mi életünk is megerősödjön és megszilárduljon a fejünk felett átcsapó kétségek, erőtlenségek és reménypróbák közepette. Segíts, hogy beültetésünk, növekedésünk, érlelődésünk és betakarításunk is a minden kegyelem gyógyírjával legyen teljes – hogy ne nyugtalankodjék a mi szívünk, ne is féljen. Ámen.

Dr. Korányi András (Lelkesítő – Lelki útravaló az év minden napjára)

Új énekeskönyv készül

Egyházunk zsinata úgy határozott, hogy a több mint negyven éve használatban lévő énekeskönyvet megújítja 2030-ra. Természetesen a jól ismert és szeretett énekek nagy része az új kiadványban is szerepel majd, de lesznek változások, új énekek is helyet kapnak.



Némelyikkel már megismerkedhetünk az interneten, ahol több meg is hallgatható:

<https://probafuzet.lutheran.hu/>. Alább is olvasható egy, amivel a német énekeskönyvben (444) már találkozhattunk:

2. A Fenségest hála Dicsérje, mert nála Hű oltalom van. Megóvott pokoltól, Sok rémtől, gonosztól Az éjszakában.

3. Most magasztal téged Víg reggeli ének: Fogadja az ég! Így könyörgünk hozzád, Hogy tőlünk ma orcád Ne távolodjék.

4. Te körül fogsz engem Jártomban-keltemben, Míg életem tart. A terveim látod, Ha tetszik, megáldod Szándékaimat.

5. Ha munkámhoz kezdek, Adj derűs, jó kedvet, És fogd a kezem! Jó gondolatokkal És nyíló ajtókkal Áldj meg kegyesen!

Szöveg: Philipp von Zesen 1641.

Fordította: Kertész Eszter.

Dallam: Johann Georg Ahle 1671. [GyLK 790]

Prédikáció a Szentháromság ünnepe utáni 7. vasárnapra az Apostoli hitvallásról



Az istentiszteleti rend szerint vasárnap délutánonként katekizmusprédikációkat hallhattok. Tudnotok kell tehát, hogy aki nem ismeri a katekizmust, az nem nevezhető kereszténynek, nem szabad kiszolgáltatni neki az Úr szent vacsoráját, és nem lehet keresztülő sem. Ezért találhatók faliképek a katekizmusról otthonaitokban és a templomban is, hogy jól megtanulhassátok. Mi is mindig ugyanerről beszélünk mindnyájatoknak. Én doktorként is forgolódtam a világban, Isten kegyelme vagy haragja szerint, mégsem találtam rá erre az ismeretre. Ti most minderről teljesen ingyen hallhattok.

Nagy ostobaság volna, ha egy mesterember nem ismerné a szakmáját. Ám az a legnagyobb balgaság, ha egy keresztény nem ismeri ki magát Krisztus dolgában. Emiatt kell gyermekeiteket különös gonddal az ő ismeretére nevelnetek. Semmit sem akarok tudni az olyan haszonlesőkről, akik kapzsiságból megfosztják ettől gyermekeiket és házuk népét. Ha ti, öregek nem akarjátok megtanulni Krisztus dolgát, akkor hadd tanulják hát meg gyermekeitek és szolgálítok. Mert köteles vagy a tieidet ilyen ismerethez juttatni. Isten veszteségeidért bőven kárpótol majd. Isten szava miatt senki sem jut a tönk szélére, mert az csupa mennyei nyereséget hoz. Isten nem hagyhat el téged, sőt nagymértékben kárpótol majd, mind a földön, mind pedig a mennyben. Éppen ezért kell gyermekeiteket és házatok népét Krisztus megismerésére buzdítanotok.

Ám ha ezt nem teszitek, akkor Isten újra megbünteti titeket. Akik azonban tisztelik Istent, azokat

Isten maga is tiszteletben fogja tartani. Emiatt kell a legnagyobb gondot fordítanotok arra, hogy a tieiteket eljuttassátok Krisztus dolgainak ismeretére. Mindenképpen ezt kell tenned, nem vonhatod ki magad alóla. Itt az iskolákról is beszélek: neveljétek rá fiaitokat a tanulásra! Hiszen mi vén fák, akik a pápaság idején kiszáradtunk, már nem tudunk új hajtásokat hozni. Ezért kell hát a fiatal növényekkel foglalkoznunk. Tudnotok kell tehát: ha van egy jó képességű fiad, akkor Isten azért adta őt neked, hogy általa épüljön az ő egyháza. Isten azért adott neked gyermekeket, hogy a legjobb célok érdekében neveld fel őket. Ezen okból kell gyermekeidet és házaid népét a katekizmusoktatásra elküldened. Ha nem akarnak jönni, akkor hadd fussanak, hogy Isten meg ne büntessen téged miattuk.

Nektek viszont, szolgálóknak és szolgálóknak, tudnotok kell, hogy alá vagytok vetve uratok akaratának (Ef 6,5; Kol 3,22; 1Tim 6,1; Tit 2,9). Cserébe Isten hosszú életet, minden jót és a legjobb társat adja nektek. Ha viszont engedetlen leszel, és megveted Isten igéjét és parancsolatát, akkor Isten megbünteti téged azzal, hogy gonosz férjet vagy feleséget ad melléd, és végül még akasztófán is végzed.

A katekizmust egy kis és egy nagy könyvben találhatjátok meg. Már a vizitátorok is voltak nálatok, és továbbra is felkeresnek majd titeket, hogy kikérdezzenek, a családfőket és az egész háznépét, hogy láthassák, mennyit fejlődtek. Isten szívesebben lát egy faluban három parasztot, akik ismerik a katekizmust, mint húsz olyat, akik nem ismerik, mert Isten nem akarja, hogy munkája hiábavaló legyen. Pénzt és javakat kellene adnotok nekünk a tanításért, de most, bár mindezt ingyen kapjátok, mégsem becsülitok semmire. Azért kell nektek, családfőeknek szorgalmasan eljárnotok ezekre az igehirdetésekre, hogy megtanuljátok és taníthassátok is a katekizmust.

Az előbb a diakónus felolvasta nektek a Tízparancsolatot. Most pedig halljuk a hitvallást:

„Hiszek egy Istenben, mindenható Atyában, mennynek és földnek Teremtőjében.

Hiszem, hogy Isten teremtett engem minden teremtménnyel együtt. Ő adta testemet, lelkemet, szemeimet, füleimet és minden tagomat, értelmemet és minden érzékemet, és ezeket most is fenntartja. Ezért ad nekem ruhát és lábbelit, ételt és italt, házat és gazdaságot, feleséget és gyermeket, szántóföldet, barmot és mindenféle jót. Testemet s életemet naponként mindennel bőven ellátja, táplálja. Megoltalmaz minden veszedelem ellen. Megvéd és megőriz minden go-

nosztól. Mindezt pedig csupán atyai, isteni jóvoltából és irgalmasságából cselekszi: én arra sem érdemes, sem méltó nem vagyok. Mindezt én neki hálával és dicsérettel, szolgálattal és engedelmisséggel tartozom. Ez így igaz!”

Ezekkel a szavakkal kijelentettétek és megmagyaráztátok, mit is jelent az, hogy Isten Atya és mindenható Teremtő. Láthatjuk, hogy minden testi és lelki ajándék, amit birtokolunk, Isten ajándéka, és tőle származik (Jak 1,17). Ezt kell megtanulnia egy gyermeknek, hogy Isten az ő Teremtője, aki megajándékozta őt mindazzal, amije van. Ezt szorgalmasan és szívesen is kell tartania. A szemedet, a kezedet, minden tagodat, a ruhádat és az összes javadat úgy kell tekintened, hogy azok mind Isten ajándékai. Gondolj erre, és adj értük hálát neki! Marhádat, libádat, juhaidat és összes jószágodat mind Isten adta neked. Adj ezért hálát, ahányszor csak rájuk nézel! Ha erre a gyermekeket már fiatal koruktól megtanították volna, akkor keresztényekké lettek volna. Ezért jártak el helyesen az apák, amikor megtanították arra a gyermekeiket, hogy adjanak hálát Istennek, amikor új ruhát kaptak tőlük. De bizony, nektek, felnőtteknek is így kell eljárnotok, hogy ti is tudjátok, hogy mindez Isten kegyelme, és nem a mi érdemünk. Ha lovagolsz, vagy fogaton utazol stb., akkor alázd meg magad, és ismerd el Istent Teremtődként, hogy ne úgy járj-kelj, mint egy marha vagy más oktan állat.

Másrészt azt is tudnod kell, hogy Isten mindezt nemcsak előteremtette neked, hanem meg is fogja tartani. Hiszen Isten nem csak megteremtette szántóföldedet és gabonádat, komlódat és házadat, hanem meg is óvja azokat, hogy tudd, ez az ő gondja. Ha ez nem így volna, akkor szántódat és gabonádat tönkretenné az árvíz, házad pedig leégne. Amikor pedig

mégis többször ilyesmi történik, akkor Isten figyelmeztetni akar minket, és arra akar megtanítani, hogy benne bízunk. Hiszen saját erődből egyetlen búzaszemecskét sem tudnál a földből előteremteni, nem hogy élni tudnál vele. Az ördög előbb okozná vesztedet ételled vagy italod által, ahogy azt néhány esetben meg is teszi. Ennek arra kell indítania minket, hogy higgyünk Istenben, akitől mindenünk származik, és aki mindezt megáldja és megőrzi. Ezek a legnagyobb isteni ajándékok: adományaiban részesít minket, melyeket meg is tart számunkra, felnevelhetjük a gyermekeinket, és mindezekkel egy viszonylag biztos békeidőben élhetünk. Ezt csak Isten adhatja meg nekünk. Ám mi ezt nem akarjuk sem belátni, sem megérteni. Sokkal többre értékelnénk a dolgokat, ha nem lennénk egészségesek, és békétlenségben élnénk. De amikor Isten nagyvonalúan árasztja ránk adományait, akkor nem ismerjük fel a jót. Nem is tudjuk addig elképzelni, milyen egy igaz életű asszony, amíg nem látunk magunk előtt egy gonosz és zabolátlan feleséget. Csak az ellenkezőjéről ismerjük fel Isten ajándékát. Mégis mindig több jó van a földön, mint rossz.

Tudd tehát, hogy ennek a hittételnek a lényege az, hogy Isten teremtményei vagyunk, akik minden jót Istentől várnak, és adományait helyesen használják. Ha ezt jól végiggondoljuk, akkor nem tehetünk mást, mint hogy hagyjuk magunkat Isten dicséretére buzdítni. De legfőképpen a jó ellentétéről, vagyis a gonoszról való elmélkedés képes minket arra indítani, hogy megemlékezzünk Isten jóságáról, és hálát adjunk neki. Törekedjete hát mindnyájan arra, hogy buzgón és nagy gonddal eljussatok erre a felismerésre.

*Luther Márton (1529. július 11.)
(Luther Válogatott Művei 6, 349–352.)*

Gyülekezetünk életéből

A 2025-ös év gyülekezeti díjasainak köszöntése

Az idei díjazottak: Czövek Minna, Gana Gerő, Jakab Ádám, Józsa Hanna, Király Regina, Kloos-Nagy Szintia, Óvádi Flóra, Simon Kamil, Szabó Máté, Varga Boróka.

Hálásan köszönjük a szolgálataikat, amiket a gyülekezet javára végeztek!

Isten áldja meg további tanulmányait és életüket!



Országos presbitertalálkozó



Május 31-én egyházunk országos találkozóra hívta a presbitereket. Gyülekezetünkől is többen részt vet-

tünk az alkalmon, a képen az egyházmegyeünk nyugati feléből utazó csoport látható.

Őrizd meg a szívedet! – hittantábor

Amikor az idei napközi hittantáborunk élménybeszámolóját kezdem írni, ez az íge jut eszembe (az egyszerű fordításban így találjuk): *„Mert gondolkodjatok csak meg: az emberi test egységes egész, de sok részből épül fel! Az egyes részeknek mind megvan a maguk különböző feladata. Ugyanígy van ez velünk is, akik Krisztusban vagyunk: sokan vagyunk ugyan, de együttesen alkotunk egyetlen testet. Ennek a testnek külön-külön a részei vagyunk, és kölcsönösen kapcsolódunk egymáshoz. Különböző ajándékokat kaptunk aszerint, hogy Isten mire adott nekünk kegyelmet.”* (Róm 12,4–6 EFO)

Július első hetében 55-en gyűltünk össze nap mint nap a gyülekezeti háznál – 41 táborozó és 14 segítő, szolgálattevő. Végtelen hála van bennem Isten felé, hogy megajándékozott minket olyan segítőkkel, akik által a lelegehetetlenebb helyzetek oldódtak meg könnyedén, aggodás nélkül és így a test részei között békesség és egység valósult meg. A munkatársak és fiatal segítőink hatalmas alázattal és szeretettel fordultak a nagyon változatos „gyereksereghez”. Köszönöm, hogy mindig meglátták kinek, mire van szüksége: a fáradt táborozónak csendre, a tűző nap ellen ernyőre, a játékban tanácsadóra, a kiscsoportoknak odafigyelő csapatvezetőre, a szomorkodónak vidámítóra, a csüggedőnek biztatóra, a korán érkezőnek beszélgetőtársra, a kérdezőnek válaszra, az elveszett dolgoknak megtalálóra... és a sort még hosszan lehetne sorolni.

Akikért így hálás a szívem: Halász Eszter, Komornoki Nóra, Vajda Lilla, Nagy Alina, Bálint Léna, Tóth Abigél, Nagy Bottyán Attila, Cséry Ágnes, Koszorú Gábor, Csoboth Judit, Kovácsné Tóth Anna, Somogyvári Flóra, Sztrókay Edit, dr. Tóth Károly.

A következőkben szeretném összefoglalni napjaink lelki üzenetét.

A táborunk első napján arról beszélgettünk, milyen értékesek és drágák vagyunk Isten számára. Gyurmát vettünk kézbe és miközben egy golyót, a saját alakunkat és a szívünket formáztuk meg, ezekre a gondolatokra figyeltünk: Isten kezében olyanok vagyunk, mint a fazekas kezében az agyag (Jer 18,1-6), Ő szeretne formálni minket. Az Úr a teremtőnk és formálónk, aki így szól: *„Ne félj, mert megváltottalak, neveden szólítottalak, enyém vagy! Drága vagy nekem, kedves és értékes, mert nagyon szeretlek...”* (Ézs 43)

Az elcsendesedés és formázás közben mindenki kereste a maga válaszát a kérdésekre: Milyen a szíved? Hogy van a barátaiddal, családtagjaiddal szemben? Puha vagy kemény az állapota? Meg kell-e lágyulnia valakivel szemben? Istennel szemben? Az Úr ezt mondja: *„Új szívet adok nektek, és új lelket adok belétek: eltávolítottam testetekből a kőszívet és hússzívet adok nektek! Az én lelkemet adom belétek!”* (Ez 36,26–27)

Majd egy kötél és egy történet segítségével még közelebb kerültünk ahhoz, hogy megértsük a nap



üzenetét. A történetben két fiú szerepelt, akik jó barátok voltak, minden nap játszottak: együtt egy ugrókötéllel. Nem volt köztük vita, mindig türelmesen megvárták, míg a másik játszik a kötéllel. A kötél erős és szétszakíthatatlan volt, ahogy a fiúk barátsága is. Ahogy annak idején a Teremtő és az első emberpár kapcsolata is a kötélhez hasonlóan szilárd és erős volt egy nagyszerű helyen. De ott megjelent valaki, aki úgy tekergőzött, mint a kötél. Szóba elegyedett Évával és addig csűrte-csavarta a beszélgetést, hogy az emberpár végül úgy döntött, nem akar szót fogadni Teremtőjének. Azt gondolták, így sokkal jobb lesz. A két barát között is történt valami egyszer: nem békességben folyt a közös játék az egy kötéllel, hanem elkezdtek húzni-vonni, kitépni egymás kezéből. Nem tudtak megegyezni, mert mindegyik magának akarta a játékot. Egyiküknek támadt egy nagyszerű ötlete a megoldásra: vágják félbe a kötelet, s akkor mindkettőjüknek lesz játékszere. Hasonlóan gondolkodtak, mint Ádám

és Éva. Csak arra nem gondoltak, hogy így már túl rövid a két kötélfél. Így használhatatlan. A dolog nem jobbra, hanem rosszabbra fordult. Tönkrement minden. A nagyszerű, boldog kapcsolat tönkrement. Ahogy a kötelet elvágtuk, úgy szakadt meg a kapcsolatunk Istennel a bűn miatt. El vagyunk vágva Tőle. Helyrehozhatjuk? Próbálhatunk jó emberek lenni, templomba járni, minél többet a perselybe dobni – ezek mind nagyon fontosak, de ezzel még nem tudjuk összeilleszteni azt, ami kettévált. Az ígében találtuk meg a megoldást: „A kegyelem tette lehetővé, hogy a hit által megmeneküljete. Ezt nem ti vittétek véghez, hanem Isten ajándékozta nektek.” (Ef 2,8 EFO) A két kötélrész, a szétszakadt kapcsolatot egy valami, a kegyelem tudja összeilleszteni. A kegyelem pedig egy valaki: Jézus. Ő a megoldás arra, hogy újra erős, szilárd és szétszakíthatatlan kapcsolatunk lehessen az Atyával. Ő formálja újjá a szívünket, Ő mondja: „Enyém vagy! Drága vagy nekem, kedves és értékes, mert nagyon szeretlek!” A két barát is a Bibliában találta meg a megoldást: „Legyetek egymáshoz jószágosak, irgalmasak, bocsássatok meg egymásnak, ahogyan Isten is megbocsátott nektek Krisztusban.” (Ef 4,32) A történet két szereplőjében magunkra ismerhetünk: mi is engedtünk már, hogy a kapzsiság, az önzőség, a nem kedvesség, az együttérzés hiánya szétvágjon, megrövidítsen, tönkre tegyen kapcsolatot, fontos dolgokat. A fiúk egymásra néztek és bocsánatot kértek a menynevei Atyától és bocsánatot kértek egymástól.

Jézus a megoldás: amit mi tönkretettünk, Ő helyreállítja. Miért? Mert ennyire értékesek, drágák és fontosak vagyunk Neki! A két kötélrész összekötöttük, de olyan csodálatos módon, hogy a szétvágás és összekötés nyomai teljesen eltűntek.

A délelőtti tanítások során különösen kedves volt számomra, hogy a gyerekek előre megkapták a bibliai ígéket és a beszélgetés adott pontján, az odatartozó részeket ők olvasták fel egymásnak.

Az első nap délutánján a Jégveremben elfogyasztott ebéd után elsétáltunk a Szent Mihály-templom csodálatos kertjébe. Itt a kicsoportok bebarangolták az egész kertet, miközben érdekes feladatokat oldottak meg: kerestek, kutattak, rajzoltak, számoltak, fotóztak. Nagyon kellemes délutánunk volt ezen a kivételesen szép helyen.

Kedden különleges vendégünk volt: Becker Balázs, aki mentősként dolgozott, és gyerekek között végez missziós szolgálatot. Az irgalmas samaritánus történetén keresztül tanított minket az életmentésre.

Aznap délután megismerkedtünk Isten nekünk készített fegyverzeteivel, amelyekkel megállhatunk az ördög minden mesterkedésével szemben. (Ef 6)



A hét közepén egész napos kiránduláson vettünk részt. A fertőbozi Gloriette-kilátó meglátogatásával kezdtünk, majd Varga Tamás vezetésével felejthetetlen erdőélményben volt részünk a hidegségi Papkertben.

Csütörtökön a Fabricius Szeretetotthon lakóival töltöttük a délelőttöt. A közös áhítatunk igéje ez volt: „A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által.” (2Tim 1,14) Egy misszionáriusról hallottunk, aki egy indián faluba érkezve tanított az evangéliumról. A törzsfőnök már befogadta a szívébe Jézust, Megváltójának. A népének is elmondta, mit tanult és hitt el Isten Fiáról, Jézusról, és az új szív jelei láthatóak voltak rajta: nem itta magát részegre, nem voltak dühkitörései, nem ordítózott a törzs tagjaival, akkor is szerette indiánjait, ha azok hibát követtek el. Egy alkalommal a misszionárius által ismét hallottak arról, hogy Jézus szeret és minden odaadott értünk, hogy örök életünk lehessen. Ekkor a törzsfőnök azt

mondta: „Indián főnök tomahawkját Jézus Krisztusnak adja. A tomahawk véd ellenség, állat, ember ellen. Főnök bizalmát Úr Jézusba veti, aki meg tudja őt védeni.” Majd elhangzott, hogy Jézus nem ismert bűnt, mégis bűnné lett értünk, hogy mi igazak lehessünk, mert csak így mehetünk Istenhez. Jézus feltámadt, ma is él a mennyben, s szeretné, ha egyszer mi is vele élhetnénk örökké ott. Erre így válaszolt a törzsfőnök: „Ha Jézus annyira szeret, hogy még otthon is készített a mennyben, akkor indián főnök Jézus Krisztusnak adja takaróját. Indián főnök bízik Úr Jézusban, aki vigyáz majd rá, amikor hideg van.” S végül felolvasta az igehirdető a Bibliából: „Aki tulajdon Fiát nem kímélte, hanem mindnyájunkért odaadta, hogyne ajándékozza nekünk vele együtt mindent.” (Róm 8,32) Az indián erre hangosan imádkozni kezdett: „Uram, megmentettél a bűntől. Segítesz nemet mondani a bűnre.



Othont készítettél nekem a mennyben. Esőt küldesz, és megöntöződ a földet, hogy gabona növekedhessen. Te adod a napsütést és a meleg napokat. Tőled van az embereink erős teste és okos feje. Tőled van az is, hogy betegség és gond ellenére tudnak együtt dolgozni. Segítettél nekem vezetni a népet. Szeretlek!” Az eddigieket is lélegzetvisszafojtva figyelte és hallgatta a népe, de amit most készült tenni, mindenkit megdöb-

tam neked, Úr Jézus!” Isten azt szeretné, ha azok, akik hisznek Jézusban, teljesen odaadnák magukat neki. Azt akarja, hogy aki lát téged, meglássa, milyen Isten. A főnök legvégül üres kézzel így szólt: „Indián főnök odaajándékozta magát Jézus Krisztusnak.” Ezentúl Isten használhatta már őt arra, amire akarta. Odaadni azt jelenti: megengedjük Neki, hogy használja kezünket, lábunkat, fejünket, szemünket, úgy élünk, ahogyan Isten szeretné. A misszionárius és a törzsfőnök is megőrizte a drága kincset – az evangéliumot. Megőrizni nem azt jelenti, hogy megtartják maguknak, hanem hogy továbbadják, élnek azt, amiről bizonyosságot tesznek. Élnek általa és élnek szerinte.

Az utolsó napon arra kerestük a választ, hogyan tarthatja tisztán életútját az ifjú. A válasz: „úgy, hogy megtartja ígédet.” A Biblia értékesebb az aranyból, az ezüstnél, olyan, mint egy kimeríthetetlen kincsesláda. Szükségünk van rá. Persze keresnünk és kutatnunk kell, mélyre kell ásnunk: imádkozni, olvasni naponta, gondolkodni rajta, imádkozni, és engedelmeskedni. Persze mások is keresnek kincset, például a kalózkodók, akik meg akarják akadályozni, hogy megtaláljuk az értéket. Megismerkedtünk a „nem tudom” kapitánnyal, aki olyan gondolatokat súghat nekünk: „Nem olvashatom a Bibliát, mert még nem is tudom, hogyan kell...” vagy „Nem tudok olyan korán felkelni, hogy még iskola előtt legyen időm Bibliát olvasni...” vagy „Nem tudom megérteni, mit mond a Biblia.” Ilyenkor csak zavarjuk el ezt a kapitányt, mert tudjuk, a Szentlélek lesz a tanítónk, és segít, hogy megértsük, amit olvasunk. Ő ad erőt, hogy engedelmeskedjünk mindabban, amit Isten mond nekünk. Biztosan mindenki találkozott már a „ráérsz még” önkéntessel, aki, ha elő akarjuk venni a Bibliát, azt súgja: „Ne most... majd ké-



bentett. „Indián főnök Jézus Krisztusnak ajándékozta lovát. Örülök, hogy volt még valami, amit odaadhat-

sóbb. Most rajfilmeket is nézhetsz.” „Túlságosan elfáradtál, majd reggel...” „Gyerek vagy, várj, míg nagyobb



leszel...” „Felnőtt vagy, nem érsz rá a munkád és feladataid mellett Bibliát olvasni...” A „bűnös” hadnagy csábít a rosszra. Arra akar rávenni, hogy sértődjünk meg, ha nem az történik, amit akarunk. Mindezt azért akarja, mert a bűn kiöli a szívből a vágyat, hogy olvassuk Isten Igéjét, inkább azt súgja, hogy a bűn mulatsá-

gos és izgalmas. A „hitetlenség” tengerenagy egyenesen kijelenti, hogy a Biblia nem mond igazat. Azt szeretné, ha elveszítenénk a legnagyobb kincset: az Istenbe vetett hitet. Hogyan akadályozhatjuk meg, hogy ellopják a kincsünket? Ülünk le és olvassuk a Bibliát. Ebben a könyvben rengeteg elrejtett kincs van! Isten ígéjének minden gazdagsága a miénk lehet, ha időt fordítunk a kutatásra, az ásásra.

A fiatalok hazavihettek magukkal egy-egy Márk evangéliumát, hogy szokásukká tegyék a mindennapi bibliaolvasást és imádkozást. Keresztlányomnál örömmel látom, hogy azóta is nap mint nap kézbe veszi és olvassa az örök élet Igéjét.

Kreatív alkotásokban és mozgásban sem volt hiány a tábor ideje alatt. A gyerekek szívesen játszottak számháborút, kidobót, focit, társasjátékokat. Látnyos vászontáska-festések is készültek. Érdekes kvízt is megoldottak a kiscsoportokban. Láttunk egy magával ragadó árnybábjátékot is.

Őri Katalin

Kapitábor



Amikor megkérdezték, milyen volt a tábor Rábcakapiban, nagy örömmel tudtam azt válaszolni, hogy pihentető és feltöltő. És tényleg így volt. Idén is egy kivételesen jó csapat gyűlt össze az ifjúsági táborba. Nagyon hálás vagyok a fiatalokért és a szolgálattevő társaimért.

Boldoggá tettek a közös éneklések, a vidám röp-

labdázások, a kedves angyalka-játék, a batikolás alkotásai, a másoktól hallott bizonyágtételek, a komoly beszélgetések, az esti vetítések, a szabadulószoa izgalma, a vicces jelenetek, és még hosszan folytathatnám a sort.

Szeretettel várunk másokat is jövőre!

Őri Katalin

Lelkésziktatás



2025. június 14-én beiktatták gyülekezetünkbe Somogyvári Flóra lelkésznot. „Hálásan köszönöm mindenkinek a sok segítséget és imádságot, amivel hordozott ezekben a napokban. Remélem, egy hosszú és eredményes munka kezdődhet gyülekezetünkben, Isten áldását kérem erre.”

Somogyvári Flóra

Templomfelújítás



A Bethlen Gábor Alaptól érkezett felújításra fordítandó támogatás összege a júniusban érkezett 258 millió forinttal 778 millió forintra növekedett. A munkálatok ütemterv szerint haladnak. A következő ütem előkészítésén folyamatosan dolgozunk.

Belül a falak vakolása és festése már a Bunker köz felőli oldalon is elkészült, így a belső porvédő gipszkarton falat elbontották. Kívül ezen az oldalon a vakolás, festés majdnem teljesen kész, a külső felújított fém ablakok ismét helyükre kerülnek, az üvegezés a helyszínen történik.

A tetőn az eresz javítása körbeér, a villámhárító felújításra került, a cserepek átvizsgálása megtörténik, és elkészült a tetőmegegerősítés. A síkator felőli csapadékvíz elvezetés felújításra került, folytatódik a homlokzati vakolat javítása, vakolása és festése, kőkezetek helyreállítása.



Januárig az első ütem elkészül, a hátralévő feladatok: a bejárat kapuk és azok kőkereteinek restaurálása, a külső rámpa kövezése a torony felőli oldalon. Két, nagyon rossz állapotban lévő üvegablak restaurálására (torony mellett a Bunker köz felőli oldalon) és a tető faanyagvédelmi kezelésére is sor kerül.

A következő ütemben a torony alatti előtér és sekrestye teljes belső felújítása, a torony és hajó közötti tetőfelület javítása és a parkoló felőli tér rendezése tervezett.

A főbejárat lezárásra került az ott megkezdődő munkák miatt, ezért a következő időszakban a Bunker köz felőli oldalsó bejáratot használhatjuk majd.

Kérem a gyülekezet megértését és türelmét a felújítás ideje alatt. Hordozzuk közösen imádságban az építést és az építők munkáját!

„Mert ráépültetek az apostolok és a próféták alapjára, a sarokkő pedig maga Krisztus Jézus, akiben az egész épület egybeilleszkedik, és szent templom-má növekszik az Úrban, és akiben ti is együtt épültök Isten hajlékává a Lélek által.” (Ef 2,20–22)

*Harsányi Eszter
gondnok*

Bábcsoportunk Kapolcson



Soproni evangélikus gyülekezet bábcsoportja, a Fényvilág Társulat szolgált Kapolcson, amellyel 8 éve az Evangélikus Országos Bábfesztiválon részt veszünk.

Havi rendszeres, meghirdetett gyülekezeti foglalkozásokat tartunk. Saját és más egyházközösségekben, különböző intézményekben és rendezvényeken adunk bábműsort.

Bábfelszerelésünket adományból vásároljuk illetve készítjük. Hálás örömmel lehettünk követői Kapolcson a szeretet művészetének illetve a művészet szeretetének.

Kemény Henrik: „Felbecsülhetetlen kincset ér az az öröm és kacagás, amelyet a jó bábjáték a gyermekekből ki tud váltani és nem kevésbé értékes az a hatás sem, amelyet ez a művészet a felnőttekre gyakorol. A bábjáték szeretete a széplélek és a jövőendő szeretetét jelenti: A bábjáték tehát a szeretet művészet. De akkor sem követek el nyelvbtlást, ha megfordítom: a művészet szeretete.”

Cséry Ágnes

Intézményi igazgatótanácsok

Az általános tisztújítás részeként a különböző küldő testületek és gyülekezetünk presbitériuma megválasztotta két intézményünk igazgatótanácsának tagjait a 2025. július és 2031. június közötti időszakra:

A Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthon igazgatótanácsa

Gosztola Szabolcs egyházmegyei küldött, elnök

Erdély Emília vezető ápoló

Hegedűs Attila intézményi lelkész

Horváth Beáta gazdasági vezető

Jankóné Komornoki Karolina gyülekezeti küldött

Kónyi-Kiss Gáborné Dr. gyülekezeti küldött

Kunstár Ágnes intézményvezető

Stinner Dávid gyülekezeti küldött

Dr. Szilvásyné Peregi Eszter

országos egyházi küldött

Dr. Tóth Károly gyülekezeti küldött

A Hunyadi János Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola igazgatótanácsa
Krutzlerné Szarka Tünde

gyülekezeti küldött, elnök

Biczóné Pityer Gabriella gyülekezeti küldött

Dobsáné Németh Szilvia gazdasági vezető

Gosztola Szabolcs egyházmegyei küldött

Hirschler Katalin gyülekezeti küldött

Jacsó Erika AMI-vezető

Dr. Majorné Bruckner Judit óvodavezető

Matus Klára Krisztina iskolalelkész

Dr. Pájer-Gálos Borbála gyülekezeti küldött

Raffai Balázs főigazgató

Somogyvári Flóra gyülekezeti küldött

Dr. Tóth Károly gyülekezeti küldött

Tölle Balázs országos egyházi küldött

A tantestület, az igazgatótanács és egyházunk országos nevelési és oktatási bizottságának véleményezése után gyülekezetünk presbitériuma a 2025 és 2030 közötti időszakra újra a Hunyadi iskola főigazgatójává választotta Raffai Balázst. Isten áldása legyen további szolgálatán!

A három év határozott idő letelte után gyülekezetünk presbitériuma határozatlan időre a Fabricius szeretetotthon lelkészévé választotta Hegedűs Attilát. Isten áldása legyen további szolgálatán!

Gyülekezetünk presbitériuma meghosszabbította dr. Tóth Károly igazgató lelkészi megbízatását a 2025. augusztus 16. és 2026. augusztus 15. közötti időszakra.

Lemondás német gondnoki tisztségről

Kedves Testvérek!

Az elmúlt év során családtagjaim súlyos betegségei, valamint gyülekezetünk számos problémája miatt érzett állandó aggodás egészségi állapotom erőteljes romlásához vezettek.

Az év első felében német gondnoki feladataimat, amelyet 2000 májusa óta igyekeztem legjobb tudásom szerint ellátni – részben a német gyülekezet tagjainak segítségével gyakoroltam – de az év második felében mentális állapotomból eredő keringési problémák miatt annyira rossz egészségi állapotba kerültem, hogy több orvos együttes segítsége ellenére hónapokba tellett, mire az istentiszteleteken részt tudtam venni, és feladataimat ismét el tudtam látni.

Az időközben kiújuló keringési problémák ez év márciusában egy súlyos balesethez vezettek. A hónapokig tartó kórházi kezelés ugyan véget ért, de ambuláns kezelése még folytatódik. Sajnos gyógyulásom mind intenzitásban, mind minőségében sokkal hosszabb időt vesz igénybe, mint azt reméltem, ezért alapos megfontolás után úgy döntöttem, hogy német kurátori megbízásomat visszaadom, és lehetőséget nyújtok a gyülekezetnek arra, hogy új német gondnokot válasszhasson.

Tapasztalataimmal és tudásommal – természetesen – igyekezni fogok az új kurátor munkáját támogatni, és tudom, hogy a gyülekezet segítőinek munkájára továbbra is számíthatunk.

Ezúton szeretnék köszönetet mondani Hirschler Katalin presbiterünknek, aki betegségem idején gondoskodott a vasárnapi istentiszteletek helyettesítőinek megszervezésében.

Körmendy-Schlögl Nikolettának, az évek óta öri-

ási szeretettel és odaadással vezetett ifjúsági munkájáért, amivel életben tartotta ifjúságunk alkalmait, összefogta megkonfirmált ifjainkat.

Marion Zeisler testvérünknek a Christophoros újság német oldalainak szerkesztéséért, Schlögl Kálmánné és Biczó Zsoltné testvéreinknek évek óta öriási lelkesedéssel szervezett adventi bazár előkészületeiért, a ruhavásárlások terén folytatott munkájukért valamint a Kirchenkaffe és egyéb alkalmak során végzett önfeláldozó munkájukért.

Gertraud Winter ny. német lektorunknak, amiért a kritikus időkben mindig számíthatunk szolgálatára.

Külön köszönetet mondok dr. Volker Menke ny. esperes úrnak, hogy a német lelkész távozása után felajánlotta havi rendszerességgel két heti szolgálatát (német istentisztelet, Wochenpredigt, Gesprächskreis). Külön köszönet a német konfirmandusok felkészítésének felvállalásáért.

Dr. Simon Attila lelkész úrnak, amiért átvállalta a távozó német lelkész német hitoktatási feladatait.

Hálás köszönetet szeretnék mondani a burgenlandi testvérgyülekezetek nyugalmazott és aktív lelkészeinek és lektorainak, akik e nehéz időben szolgálatukkal biztosították, hogy templomunk kapuja vasárnaponként nyitva várja a német nyelvű istentiszteletre érkezőket, és köszönetet mondok minden gyülekezeti tagunknak, akik az elmúlt másfél évben hűségesen látogatták az istentiszteleteket, segítették munkámat, és imádságban mellettem álltak súlyos betegségeim idején.

Sopron, 2025. pünkösd vasárnapja

Erős vár a mi Istenünk

dr. Farsangné Bérci Márta

Igehirdetés Gálos Ernő temetésén

„Mily kedvesek a te hajlékaid, ó, Seregek Ura! Sóvárog, sőt eleped a lelkem az ÚR udvarai után. Testem és lelkem ujjongva kiált az élő Istenhez. Még a veréb is talál házat, és a fecske is fészket, ahova fiókait helyezi oltáraidnál, Seregek Ura, királyom és Istenem! Boldogok, akik házában laknak, szüntelenül dicsérhetnek téged! Bizony, jobb egy nap a te udvaraidban, mint máshol ezer. Jobb az Isten háza küszöbén állni, mint a bűnösök sátraiban lakni.” (Zsolt 84,2–5.11)

Gyászoló Gyülekezet, Testvéreim az Úr Jézus Krisztusban!

Gálos Ernő 1937. május 23-án kapta életét Teremtőjétől Gálos Jenő és Klausz Erzsébet gyermekeként. 2025. május 30-án, 88 évesen szólította el az élet és halál Ura.

Sokszor gondoljuk úgy, hogy akinek nincs házastársa és gyermekei, az nem él teljes életet, az szinte otthontalanul tengődik a világban. Ernő bácsi életútja

megmutatja, hogy ennek nem kell így lennie.

Már tizenévesen azért dolgozott, hogy szüleinek és testvéreinek igazi otthona legyen. Bár neki nem lett saját családja, de testvére családja, lánya, unokái nagyon fontos helyet foglaltak el az életében. Édesanyját nagy hűséggel ápolta. Munkahelyén, a tervezőirodában emberek otthonteremtéséért munkálkodott. Szívügye volt az evangélikus szeretetotthon felépítése. Tehát egyáltalán nem volt otthontalan, hiszen so-

kat tett azért, hogy másoknak otthona legyen.

Ezeket a házakon kívül viszont áll Sopronban egy épület, ami azt hiszem, még fontosabb volt számára: az evangélikus templom. Sokat emlegette, hogyan mentek együtt istentiszteletre már gyerekkorában családjával és diáktársaival. Az évtizedek során kevés olyan vasárnap volt, amikor üresen maradt a helye. Szinte egész életét áthatotta a templomért érzett féltő, gondoskodó szeretet. Így szólítja meg a zsoltáros Isten: „Boldogok, akik házában laknak”. Ernő bácsi szinte a templomban lakott. Legalábbis valami láthatatlan szál állandóan oda kötötte, ott volt igazán otthon. Már gimnazistaként részt vettek testvérével az orgona hangolásában, újra és újra mesélte az egyes fontosabb felújítási és karbantartási eseményekről szóló történeteket. Ismertető füzetet is írt.

Persze nemcsak a templom mint épület volt fontos számára, hanem a gyülekezet közössége. 1978. november 12. óta volt presbiter, hosszú ideig másodfelügyelő és magyar gondnok.

Mindezeket keresztül viszont hiszem, hogy nem csupán kövekkel és emberekkel volt közössége, hanem magával a mindenható Istennel. Az ő jelenlétében volt a templomban és a gyülekezetben. Kosztolányi Dezső szavaival élve mégiscsak egy nagy úr

vendége volt.

János evangéliuma szerint amikor Jézus Krisztusnak a templomért, Isten házáért érzett féltő szeretete nyilvánult meg, akkor ezt a jelenetet ezekkel a szavakkal zárta: „Romboljátok le ezt a templomot, és három nap alatt felépítem.” Jelképesnek érzem, hogy most, amikor Gálos Ernő testvérünk földi sátra összeomlott, éppen akkor megújul az a templom, amit annyira szeretett. Hiszem, hogy jele ez annak, hogy az ő számára is eljön a nagy restauráció ideje. Isten nem feledkezik meg róla, nem hagyja romlásban, hanem helyreállítja. És az a reményünk, hogy a nagy házigazda befogadja abba a szent városba, ahol már nem is lesz szükség templomra, „mert a mindenható Úr Isten és a Bárány annak a temploma.”

Így búcsúzik Gálos Ernő testvérünktől. Búcsúzik tőle öccse, sógornője, keresztlánya és családja, unokatestvérei, rokonai és ismerőse. Búcsúzik tőle a soproni evangélikus gyülekezet. Úgy búcsúzik Ernő bácsitól, hogy tudjuk, nagyon szerette az Isten házát, Isten házanépéhez tartozott, ezért az a reményünk, hogy a nagy házigazda a mennyei hajlék boldogságába fogadja őt. Ámen.

Dr. Tóth Károly

In Memoriam Gálos Ernő

Kedves Ernő!

Betegágyamon éppen születésnap köszöntésén töprengtem amikor váratlanul ért a hír, az Úr hazaszólított. Nem tudtalak felköszönteni.

Kedves Szolgatársam!

Több mint 45 éven át hűségesen szolgáltad gyülekezetünket.

Amikor az első presbiteri gyűlésre együtt mentünk, mi voltunk az „ifjúság”, akinek kezébe a sokat próbált, idősebb presbiterok át kívánták adni a stafétabotot. Megilletődve hallgattuk az „öregurakat” és igyekeztünk tanulni tőlük. (Addig hölgyek nem voltak a körükben, én voltam az első nő.)

Hamar beilleszkedtél a közösségbe. Gondolataidnak szót is adtál és az idősebb testvérek örömmel látták, hogy jó kezekbe tették le a gyülekezet jövőjét. Igazi másodfelügyelő lettél: minden feladatot tökéletesen elvégezni, de nem az első sorban tündökölni. Ez volt a mottód.

A kárpótlás viharos időszakában egyre több munka hárult rád. Ekkor már nem csak szellemi szinten, de tevélegesen is egyre több feladatot láttál el. A hétfői perselypénz-számlálásától kezdve egész héten át a gyülekezeti házban forgolódta és igyekeztél megoldani a gyülekezet ügyes-bajos dolgait. A gyülekezeti

ház, illetve a templom második otthonod volt, úgy ismerted mindkettőt, mint a tenyeredet. Bárki fordult hozzád tanácsért, készségesen segítettél.

A nehézségek ellenére sosem panaszkodtál. Megfontolt, józan tanácsokkal láttad el a fiatalabb tisztségviselőket, számodra fontos volt a gyülekezet jövője.

A szeretetotthon építése napi szintű munkát jelentett számodra. Igyekeztél felhívni a szakemberek figyelmét az újra és újra jelentkező problémákra. Csendes, nyugodt természetedből fakadó megjegyzéseidet sokszor hagyták figyelmen kívül, később belátva, mennyire igazad volt.

A gyülekezeti ház átépítésénél, a temetőkápolna többszöri tetőproblémáinak megoldásánál tevékenyen kivettél a részedet. Felpattantál az „ezeréves” kerékpárodra, és egyik helyszínről igyekeztél a másikra. Bármilyen problémánk adódott: kérdezd Ernőt! – volt a mindenkori válasz.

Személy szerint nekem is sokat segítettél. A Bad Wimpfen-i és kempteni találkozásokról, a Kirchentagokról soha nem hiányoztál. Aktívan részt vettél a német gyülekezeti rész életében is. Az utóbbi időkben a német istentiszteleteken szerényen meghúzódtál hátul a templomban. Hiába próbáltalak rábeszélteni, hogy

gyere előre, te ott érezted magad otthon.

A legutóbbi presbiterválasztáson korodra és egészségi állapotodra való tekintettel tiszteletbeli presbiterként köszöntöttünk. A templomfelújítás munkáival már nem akartunk terhelni, hiszen szolgálatod alatt milliószor megmásztad a templomtoronyba vezető lépcsőt. Bízunk benne, hogy tudásodat és tapasztalataidat az utánad következő generációval

még sokáig meg fogod osztani.

Az Úr azonban közbeszólt.

Köszönjük, hogy életed közel felét a gyülekezet szolgálatába állítottad, hogy személyed a gyülekezet egyik masszív tartóoszlopa volt és hűséges munkának köszönhetően ma egy viruló gyülekezet hajthat fejet előtted.

Nyugodjál békében!

dr. Farsangné Bérci Márta



Deutsche Seiten

In memoriam Ernő Gálos

Lieber Ernő!

An meinem Krankenbett machte ich mir gerade darüber Gedanken, wie ich dir meine Geburtstagsglückwünsche überbringen könnte, als mich unerwartet die Nachricht erreichte, dass dich der Herr zu sich gerufen hat. Ich konnte dich nicht beglückwünschen.

Mein lieber Dienstgefährte!

Du hast unserer Gemeinde über mehr als 45 Jahre treu gedient.

Als wir zusammen zu unserer ersten Presbyterversammlung gegangen sind, waren wir „die Jugend“, der die langerprobten, alten Presbyter die Stafette übergeben wollten. Wir hörten den „alten Herren“ berührt zu und bemühten uns, von ihnen zu lernen. (Bis dahin gab es keine Damen in ihrem Kreise, ich war die erste Frau im Presbyterium.)

Du hast dich in der Gemeinschaft prompt zu Hause gefühlt. Deine Gedanken hast du auch bald geäußert und die alten Brüder quittierten mit Freude, dass die Zukunft der Gemeinde in guten Händen sei. Du wurdest zum wahren Inbegriff eines Kurators:

„Alle Aufgaben perfekt erledigen, jedoch nicht in der ersten Reihe marschieren!“ Das war dein Motto.

Während der turbulenten Zeit der Wiedergutmachung fiel dir immer mehr Arbeit zu. Du warst nicht nur geistig aktiv, sondern hast auch tatkräftig immer mehr Aufgaben übernommen. Angefangen beim Geldzählen des Opferstocks am Montag warst du die ganze Woche im Gemeindehaus anwesend und versuchtest, die Probleme der Gemeinde zu lösen. Das Gemeindehaus und die Kirche waren dein zweites Zuhause, du kanntest beide wie deine Westentasche. Jedem, der dich um Rat fragte, hast du bereitwillig geholfen. Auch wenn es Schwierigkeiten gab, hast du dich nie beschwert. Du hast die jüngeren Amtsträger mit wohlüberlegten und fundierten Ratschlägen versorgt, die Zukunft der Kirche war dir wichtig.

Der Bau des Altenheimes bedeutete tägliche Arbeit für dich. Du versuchtest, die Fachleute immer zu ermahnen, wenn Probleme auftauchten. Oft ließ man deine leisen, besonnenen Worte außer Acht, um später dann zu erfahren, wie recht du hattest.

Du hast aktiv am Umbau des Gemeindehauses mitgewirkt und die immer wieder auftretenden Dachprobleme der Friedhofskapelle gelöst. Du bist auf dein „tausend Jahre altes“ Fahrrad gesprungen und von einem Ort zum nächsten geeilt. Egal, welche Probleme wir hatten: „Frag den Ernő!“ war die gängige Antwort.

Auch mir persönlich hast du viel geholfen. Du hast die Treffen mit den Bad Wimpfnern und den Kemptnern, sowie die Kirchentage nie versäumt. Du hast dich auch aktiv am Leben der deutschen Kirchengemeinde beteiligt. In letzter Zeit bist du immer bescheiden in den hinteren Reihen der Kirche gesessen. Ich habe vergeblich versucht, dich zu überreden, nach vorne zu kommen; du hast dich dort zu Hause gefühlt.

Bei der letzten Kirchenvorstandswahl haben wir dich aufgrund deines Alters und Gesundheitszustan-

des als Ehrenpresbyter begrüßt. Wir wollten dich nicht mehr mit der Kirchenrenovierung belasten, da du während deines Dienstes die Stufen zum Kirchturm ja unzählige Male hochgeklettert bist. Wir haben gehofft, dass du dein Wissen und deine Erfahrungen noch lange an die nachfolgende Generation weitergeben würdest.

Doch Gott hat anders entschieden.

Wir danken, dass du fast die Hälfte deines Lebens dem Dienst der Gemeinde gewidmet hast, dass deine Person eine tragende Säule der Gemeinde war und dass dank deiner unermüdlich treuen Arbeit eine blühende Gemeinde vor dir ihr Haupt verneigen durfte.

Ruhe in Frieden!

Márta Farsang

Zurücklegung des Amtes



Sehr geehrtes Presbyterium!
Liebe Schwestern und Brüder!

Im vergangenen Jahr hat sich mein Gesundheitszustand infolge der schweren Erkrankungen meiner Angehörigen und der ständigen Sorge um die vielen Probleme in unserer Kirche deutlich verschlechtert.

Zu Beginn des vergangenen Jahres konnte ich mein Amt als deutsche Kuratorin, das ich seit Mai 2000 nach bestem Wissen und Gewissen ausübe, teilweise mit Hilfe von Mitgliedern der deutschsprachigen Gemeinde, so gut es ging, weiterführen. In der zweiten Jahreshälfte verschlechterte sich mein Gesundheitszustand aufgrund psychisch bedingter Kreislaufprobleme jedoch so sehr, dass es trotz der gemeinsamen Hilfe mehrerer Ärzte Monate dauerte, bis ich wieder Gottesdienste besuchen und meine Aufgaben erfüllen konnte.

Die seither wiederkehrenden Kreislaufprobleme führten im März dieses Jahres zu einem schweren Unfall. Obwohl mein monatelanger Krankenhausaufenthalt nun beendet ist, dauert meine ambulante Behandlung noch an. Leider verläuft meine Genesung sowohl hinsichtlich der Intensität als auch der Qualität deutlich langsamer als erhofft.

Nach reiflicher Überlegung habe ich mich daher entschlossen, mein Amt als deutsche Kuratorin zurückzulegen und der Gemeinde die Möglichkeit zu geben, einen neuen deutschen Kurator beziehungsweise eine neue deutsche Kuratorin zu wählen. Selbstverständlich werde ich die Arbeit meines Nachfolgers beziehungsweise meiner Nachfolgerin mit meiner Erfahrung und meinem Wissen unterstützen und bin mir sicher, dass wir weiterhin auch mit der Arbeit der Helfer rechnen können.

Ich danke unserer Presbyterin Katalin Hirschler, die sich während meiner Krankheit um die Organisation der Vertretungen für die Sonntagsgottesdienste gekümmert hat.

Ich danke Nikoletta Körmندی-Schlögl für ihre langjährige, liebevolle und engagierte Jugendarbeit, mit der sie unsere Jugendprogramme lebendig gehalten und unsere konfirmierten Jugendlichen zusammengehalten hat.

Ich danke unserer Schwester Marion Zeisler für die Redaktion der deutschen Seiten unseres Gemeindeblatts Christophoros,

unseren Schwestern Kálmánné Schlögl und Zsoltné Biczó für die Vorbereitung des Adventsbasars, den sie seit Jahren mit großer Begeisterung organisieren, für ihre Arbeit beim Altkleiderverkauf zugunsten unserer Gemeinde und für ihr selbstloses Engagement beim Kirchenkaffee und anderen Veranstaltungen,

unserer deutschen Lektorin Gertraud Winter für ihren langjährigen Dienst und ihren Einsatz in der Not. Wir konnten immer mit ihrer Hilfe rechnen.

Mein besonderer Dank gilt Pfarrer Dr. Volker Menke, der nach der Rückkehr der deutschen Pfarrerin nach Bayern für halbmonatlich seinen Dienst (deutscher Gottesdienst, Wochenpredigt, Glaubensgesprächskreis) angeboten hat. Ein besonderer Dank

gilt ihm für die Übernahme der Vorbereitung der deutschen Konfirmandinnen auf die Konfirmation und für ihre Konfirmation.

Ich danke Pfarrer Dr. Attila Simon, der die Aufgaben des deutschen Religionsunterrichts der scheidenden deutschen Pfarrerin übernommen hat.

Mein Dank gilt den pensionierten und aktiven Pfarrern, Pfarrern, Lektoren und Lektorinnen der Schwesterkirchen im Burgenland, die mit ihrem Dienst dafür gesorgt haben, dass die Türen unserer Kirche in dieser schwierigen Zeit sonntags offenstehen - für die Gemeindeglieder, die zum deutschsprachigen Gottesdienst kommen. Und ich danke allen Gemeindegliedern, die in den letzten anderthalb Jahren die Gottesdienste treu besucht, mich bei meiner Arbeit unterstützt und mir während meiner schweren Krankheit im Gebet zur Seite gestanden haben.

Ein' feste Burg ist unser Gott!

Márta Farsang

Sopron, Pfingstsonntag 2025

Danksagungen an Márta Farsang (stellvertretend für viele)

Liebe Márta,

deinen Dank möchte ich erwidern, denn für mich warst und bist du in vielen Fragen ein sicherer Anker, oft hat mich schon ein Blick überzeugt. Was ich bei dir noch bewundere, ist, dass die Tür bei euch immer offen steht, sei es zu Weihnachten oder an einem Sonntag, und die Gäste sind immer gut aufgehoben, in eurem trauten Heim, wo alles Hand in Hand, mit Herz und Seele erarbeitet worden ist.

Kati Hirschler

Liebe Márta,

vielen Dank für alles, was du in all den Jahren für uns getan hast. Wir werden deine Hilfsbereitschaft, Freundlichkeit und gute Laune vermissen.

Ich wünsche dir für die Zukunft Gesundheit, Glück und viele schöne Momente.

Liebe Grüße

Fanni Hirschler

Liebe Márta!

Wir kennen uns von Kindesbeinen an, sind in der Kirchengemeinde in dieselben Gruppen gegangen - als Kinder noch in den Saal der Szent-György-Gasse, auch in den „Jünglingsverein“. Und wenn es ging, haben wir mitgeholfen, sind an den Feiertagen ins Alten-

heim gegangen und haben ein wenig Trost gespendet.

Dann, als wir älter geworden sind und mehr Zeit hatten, haben wir, wo es ging, mitgeholfen. Aber das Meiste hast Du geleistet als Kuratorin; wir haben nur versucht, Dir beizustehen.

Über Deine lieben Worte haben wir uns sehr gefreut und danken auch dafür.

Solang unser Herr uns noch Kraft gibt, möchten wir weitermachen.

Wir wünschen Dir und Deiner Familie Gesundheit, Geduld und viel Kraft.

Kati und Lujzi

*samt der ganzen Gruppe, die trotz ihres Alters
immer noch mitmacht*

Liebe Marti!

Nun legst du also das Amt der Presbyterin und der deutschen Kuratorin nieder.

Kaum vorstellbar für uns, denn du gehörst untrennbar zur Evangelisch-Lutherischen Kirchengemeinde in Sopron dazu. Du hast sie über viele Jahre geprägt und dich von ihr prägen lassen.

Die Kirchengemeinde gehörte für dich schon immer zur Familie - wie ein meistens fröhliches, manchmal schwieriges, aber immer geliebtes Kind.

Wenn es etwas zu feiern gab, hast du die Freude

geteilt.

Wenn es etwas zu betrauern gab, hast du mit geweint.

Wenn es etwas zu tun gab, hast du dich beteiligt.

Wenn es Schwierigkeiten gab, hast du nach Lösungen gesucht.

Wenn etwas gelungen war, erfüllte es dich mit Dank und leisem Stolz.

Oder sagen wir lieber: die Gemeinde ist für dich – entschuldige, Pali - wie ein Partner.

Denn du warst immer auch ein Gemeindemitglied auf Augenhöhe: wachsam, fürsorglich, verantwortlich und immer im Gebet.

Und so wird es auch weiter bleiben. Auf diese Weise wirst du deiner Gemeinde treu bleiben. Da sind wir uns ganz sicher.

Als Wolfgang und ich 1997 nach Sopron kamen, da warst du unser Fels in der Brandung. Du hast uns vor dummen Fehlern bewahrt, hast uns geholfen, vieles zu verstehen, hast uns in bester Weise begleitet und hast neue Ideen mit uns umgesetzt:

Der Jugendbibelkreis ist entstanden, der Bastelkreis wurde gegründet, die Gottesdienste im Eggenberghaus wurden ins Leben gerufen, die erste deutschsprachige Konfirmandengruppe seit Jahrzehnten lag dir mit uns am Herzen. Und vieles mehr.

Als Zeberer Miska bácsi hochbetagt im Mai 2000 sein Amt als deutscher Kurator zurückgab, war für uns klar: Wir müssen dich fragen! Und – Gott sei es gedankt – du hast dieses Amt angenommen und es mit großem Engagement und großer Sensibilität ausgefüllt: 25 Jahre lang.

Mit deinem unvergleichlichen Charme und deiner Herzenswärme hast du die Gemeinde begleitet.

Wofür wir dich immer sehr bewundert haben, sind deine diplomatischen Fähigkeiten.

Tiefe Gräben machen dir keine Angst. Mit geschickter Wortwahl und mit großer Menschenkenntnis verstehst du es, Brücken zu bauen. Und wenn es im ersten Anlauf nicht klappt, dann vielleicht im zweiten oder dritten.

„Gott hat uns nicht gegeben den Geist der Furcht, sondern den Geist der Kraft und der Liebe und der Besonnenheit.“ (2.Timo 1,7)

Vielleicht war dies dein Leitspruch? So haben wir dich in unseren Jahren in Sopron erlebt.

Liebe Marti,

sicher fällt dir der Abschied aus deinen Ämtern nicht leicht.

Aber auf der anderen Seite der Waage liegt deine Gesundheit.

Du lässt nur die Verantwortung los - und nicht

die Gemeinde.

Du hast viele wertvolle Spuren hinterlassen, in denen andere nun weitergehen können.

Die Gemeinde kann froh sein, denn in dir hat sie eine zuverlässige Beterin. Das ist das Amt, das du weiter ausfüllen wirst. Es ist das wichtigste von allen!

Gott segne dich und behüte dich und deine Familie.

Alles Liebe und: Ein' feste Burg ist unser Gott.

Deine Kerstin und Wolfgang

Liebe Márti,

Du warst eine der ersten Ansprechpartnerinnen für uns, als wir neu in die Soproner Evangelisch-Lutherische Gemeinde kamen. Noch ohne jegliche Anlaufpunkte (mit Ausnahme von Robert Wild, der uns diese Gemeinde empfohlen hatte), geschweige denn Kontakte kamen wir aus Deutschland in dem für uns noch fast völlig fremden Ungarn an. Sehr wohlwollend hast Du uns in der Gemeinde willkommen geheißen und Dich bereit erklärt, uns bei irgendwelchen Fragen oder Problemen behilflich zu sein. Manches Mal haben wir davon Gebrauch gemacht, und Du hast für uns Türen geöffnet. Zum Beispiel durften wir Deinen Namen als Empfehlungsquelle bei einer ärztlichen Praxis angeben, und - wie durch ein Wunder - konnte die Rezeptionistin plötzlich doch Deutsch und hatte einen Termin für uns frei.

Von früheren Zeiten hast Du uns einmal erzählt, wie Du unter problematischen Verhältnissen zeitweise als einziges Gemeindemitglied den deutschsprachigen Gottesdienst besucht hast. Auch dadurch hast Du erheblich dazu beigetragen, dass unsere deutsche Gemeinde mit ihren Sonntagsgottesdiensten bestehen blieb. Davon konnten und können wir und andere in der Folgezeit bis heute profitieren.

Besonders beeindruckend ist es für uns, wie Du Dich mit Zuversicht, Mut und Kraft auch schwierigsten Herausforderungen gewachsen gefühlt hast. Auf der Grundlage Deines starken Glaubens, insbesondere Gottvertrauens, hast Du - mit Gottes Hilfe - als deutsche Kuratorin sowie als Privatperson unzählige Schwierigkeiten bewältigt und unterschiedlichste Probleme gelöst.

Ganz herzlichen Dank an Dich für Dein praktisch grenzenloses Engagement für unsere Gemeinde mit all ihren Mitgliedern! Gottes Segen für Deinen weiteren Lebensweg - zum Glück auch weiterhin als Mitglied unserer Gemeinde!

Hans und Marion Zeisler

Gelebter Name

Mich erfüllen die Jahre der Zusammenarbeit mit Marta Farsang, auf den Punkt gebracht, mit großer und tiefer Dankbarkeit. Geblieben ist die freundschaftliche Verbindung mit ihr und ihrer Familie bis heute. Ich finde, sie als deutschsprachige Kuratorin in unserer, Gott in zwei Sprachen lobenden Gemeinde und ich als Pfarrer in Sopron/Ödenburg im Rahmen der bayrisch-ungarischen Kirchenpartnerschaft, wir waren ein starkes, prima, uns gegenseitig unterstützendes und ergänzendes Team.

Marti ist im besten Sinne des Wortes ein frommer Mensch. „Fromm“ sein hat ja zwei Seiten: zum einen eine innere, persönliche Verbindung mit Gott, zum anderen handelt jemand, tut jemand aus der Gottesverbindung heraus, was nützlich und gut ist oder, mit dem alten Wort gesagt, was „frommt“.

Der Name „Marta“ kommt aus dem Aramäischen, also der Muttersprache Jesu, und bedeutet „Gebietlerin“ oder „Herrin“. Das klingt etwas streng. Ich erlebe Marti als große Kümmerin für die Kirchengemeinde, ihre Familie und andere Menschen, also als eine „Herrin“, die sich helfend als einen Dienst immer wieder für andere einsetzt. Mit dem Namen „Marta“ werden Eigenschaften verbunden wie Fleiß, Verantwortungsbewusstsein, Stärke, Unabhängigkeit, ein Händchen dafür haben, Dinge zu erledigen. All das kam und kommt uns auch durch eine echte Marta, nämlich Marti Farsang, zugute. Dafür war und bin ich, wie viele andere auch, von Herzen dankbar. Gott segne sie auch auf ihrem weiteren Weg.

*Dr. Volker Menke,
Pfarrer in Sopron/Ödenburg im Rahmen
der bayrisch-ungarischen Kirchenpartnerschaft
von 2001-2013*

Liebe Márta,

als wir in Sopron ankamen, hast Du – gemeinsam mit so vielen Gemeindegliedern – uns spüren lassen: Hier sind wir am richtigen Ort. Du hast die zehneinhalb Jahre meines Dienstes unermüdlich durch gute Gespräche, durch tatkräftiges Anpacken, durch Deine vielen Kontakte zu denen, die ich erst mit der Zeit kennenlernen durfte, begleitet. „Es ist meine Pflicht!“, sagtest Du oft. Aber Du hast so viel mehr getan als das, was ich als „selbstverständlich“ empfunden hätte. Das Miteinander mit den älteren Gemeindegliedern hast Du mit mir bewahrt und weitergeführt – und die jüngeren hast du schnell ins Herz geschlossen, sie wurden uns zum gemeinsamen Herzensanliegen. Und da denke ich nicht nur an die Rosen zur Konfirmation

und deine Reden, in denen so viel Herzblut zu spüren war. Deine Gottes- und Glaubenserfahrung, die Dich oft im Leben getragen hat, hast du so oft mit den jungen Menschen geteilt und ihnen damit wichtige Impulse für ihren Weg im Glauben gegeben. Es sind so unendlich viele segensreiche Momente, die wir miteinander erleben und feiern durften. Und mancher Moment, in dem wir spürten: Wir sind getragen. Wir sind nicht allein.

Márta, danke für den gemeinsamen Bau am Reich Gottes und für den gemeinsam gelebten Glauben – von Herzen! Danke für Dein Wirken als deutsche Kuratorin, und besonders dafür, dass wir ein gutes Jahrzehnt lang ein gutes Team waren.

Und ebenso von Herzen wünsche ich Dir und den Deinen Gesundheit, Gottes Schutz und Segen. Mögest Du fortan oft „einfach so“ ins Gemeindehaus und in Deine Kirche kommen. Ohne Verantwortung. „Nur“, um fröhlichen Herzens zur Gemeinde aufzubrechen und gesegnet, erfüllt und bereichert nach Hause zurückzukehren.

„Was wünschst Du der Gemeinde?“, hatte ich Dich mal in einem Christophoros-Interview gefragt. „Frieden“, war deine prägnante Antwort. Diesen Frieden – dieses Gleichgewicht, dieses Am-rechten-Ort-Sein, dieses Im-Reinen-Sein-mit-Gott-und-der-Welt wünsche ich Dir und der ganzen Gemeinde!

Holger Manke

Sommersonnen-Rosenduft



Ich habe nie die Rosen im Garten von Márta Farsang besucht. Aber ich kenne ihren Duft und ihre Farben. Wenn ich in den Sommerferien vertretungsweise eine Wochenpredigt halten durfte, standen Rosen am Altar. Nach dem Gottesdienst gab Márta sie mir mit – für meine Frau, für Erzsi, die sich jedes Jahr SEHR darüber freute.

Seitdem weckt Sommersonnen-Rosenduft bei mir Erinnerungen. Auch dann, wenn die duftenden Rosen nicht aus Mártas Garten kommen, sondern ihren Duft ganz woanders verströmen: Ich sehe Mártas lächelndes Gesicht und höre ihre Stimme, wie sie von der Familie erzählt - nah und fern - und wie sie voller Interesse zuhört, wenn ich von meiner Familie erzähle.

Erinnerungen werden wach: an weit zurückliegende Zeiten, als ich als junger Pfarrer anfang, Besuche bei den deutschsprachigen Gemeindegliedern in Sopron/Ödenburg zu machen, um mich vorzustellen und Kontakte zu knüpfen, und dabei Lebensgeschich-

ten hörte, die mich bis heute berühren.

Erinnerungen werden wach: an Menschen, die ihren Glauben (nicht nur!) in den Gottesdiensten lebten. Mit denen ich beten und singen durfte, die mir zum Segen wurden und die ich segnen durfte.

Alles das weckt der Duft der Rosen aus Mártas Garten in mir. Und ich wünsche Dir, liebe Márta: Mögest Du Dich noch häufig am Erblühen Deiner Rosen erfreuen und an ihrem Duft. Und möge Dein Herz alle Zeit so freigiebig mit den wunderbaren Gaben Gottes, die er in unser aller Seele und Hand gelegt hat, umgehen, wie Du es immer getan hast. Du hast uns alle reich beschenkt! Dafür danke ich Dir von Herzen!

Dein Jakob Kruse, Pfarrer

Über Wurzeln, die Halt geben und am Leben erhalten

Ein Gespräch mit Dr. Norbert Frank

Seit vielen Jahren kenne ich ihn, eine Zeit lang hatte er denselben Arbeitsplatz mit meinem Mann an der Fachmittelschule Roth für Forstwirtschaft, seit vielen Jahren arbeitet er, wie auch ich, an der Universität Sopron. Seine Familie kennen ja viele von uns. Er ist seit einem Jahr Presbyter und trägt Verantwortung auch für die deutschsprachige Gemeinde.



Lieber Herr Professor, lieber Norbert, dein Beruf ist ein sehr schöner. Du beschäftigst dich mit dem Wohlergehen des Waldes, der Natur und somit letztendlich der Menschen. Wald, Familie, Kirchengemeinde. Was war für dich entscheidend bei deiner Berufswahl?

Ich muss zugeben, dass ich eigentlich weder Forstingenieur noch Jurist werden wollte. Die Natur und die Gartenarbeit haben mich immer fasziniert: Wir hatten Weinberge im Rusten (in den Ödenburger Weinbergen), in den Königsbergen, wo es immer et-

was zu tun gab, was ich auch gerne getan habe. Später wollte ich Physiker werden; meine Mutter war Mittelschullehrerin in den Fächern Mathematik und Physik, und natürlich ermutigte mich mein ausgezeichnete Lehrer und Klassenlehrer am Berzsényi Gymnasium, Márton Nagy, dazu. Ich habe im ersten und zweiten Schuljahr erfolgreich an Physikwettbewerben teilgenommen, aber leider kam das Leben dazwischen; wegen der schweren Krankheit meines Vaters habe ich die Schule gewechselt und in Roth mein Abitur gemacht (zwei meiner Cousins haben übrigens auch in Roth ihr Abitur gemacht, und mein Patenonkel ist Förster). Was die Rechtswissenschaft betrifft, so ist sie eine interessante und sehr nützliche Wissenschaft, eine Berufs- und Lebensberufung, aber auch - wenn man es so sagen darf - eine Art Hobby.

Erzählst du uns über deine Vorfahren, über deine Familie?

Wow, dazu gibt es viel zu sagen. Gleich zu Beginn möchte ich klarstellen, dass ich mit der Sammlung der familiengeschichtlichen Daten mit Hilfe meiner Großmutter väterlicherseits begonnen habe. Das Verdienst der Ahnenforschung jedoch gebührt meinem Sohn Ágoston – ohne seinen Fleiß und seine Ausdauer wären wir bei Weitem nicht so weit gekommen. Sicher scheint zu sein, dass mein direkter Vorfahre, Michael

Frank, am 23. Januar 1679 den Bürgereid leistete und Bürger der Stadt Ödenburg wurde. Sein Vater, Adam Frank, stammte aus Walbersdorf. Also, seitdem leben wir, die Franks, in Ödenburg. Unter meinen direkten Vorfahren oder Verwandten in den Seitenlinien finden sich viele Wirtschaftsbürger, Seelsorger, Lutheraner und Katholiken, Intellektuelle und Arbeiter, Wohlhabende und weniger Begüterte. Leider haben die Kriege die Familien auseinandergerissen, und die Vertreibung im Jahr 1946 besiegelte das Schicksal der „Großfamilie“. Die auseinandergerissenen Familien leben natürlich weiter, aber der Schmerz über den Bruch von damals ist heute noch zu spüren.

Was die Frage der Ungarisch- oder Deutschstämmigkeit betrifft, ist meine Familie mütterlicherseits ungarisch. Auch wenn mein Großvater mütterlicherseits in Wulkaprodersdorf (Österreich) und meine Großmutter mütterlicherseits in Ödenburg geboren wurde und beide Deutsch verstanden, waren sie Ungarn. - Aber vielleicht verdanke ich in dieser Beziehung meiner Großmutter väterlicherseits am meisten, und ich danke ihr, dass sie mich zu einem echten Ödenburger (nicht Soproner) erzogen hat, der durch tausend Fäden mit dem Deutschtum verbunden ist - auch wenn sich das in meinen Sprachkenntnissen nicht mehr so niederschlägt wie in denen meines Vaters, aber das ist eine andere Geschichte. Alles in allem: Wenn ich meinen Kindern mehr geben konnte, als ich in dieser Hinsicht erhalten habe, dann habe ich vielleicht etwas für die hiesige deutsche Minderheit getan.

Was meine Familie betrifft: Meine Frau Ágnes ist Oberärztin, meine Tochter Flóra ist derzeit mit ihrer drei Monate alten Tochter im Mutterschaftsurlaub, ihr Mann Szabolcs ist IT-Spezialist in Sopron. Und selbstverständlich Ágoston, der die Rechtswissenschaftliche Fakultät an der Uni Wien absolvierte - schon Magister Juris -, ist Doktorand an der Uni Wien. Oh, und nicht zu vergessen, es gibt auch einen alten Labrador in der Familie, der dieses Jahr 15 Jahre alt wird. Ich habe also alles für mein Glück, Gott sei Dank.

Wo fand deine Konfirmation statt, was war dein Konfirmandenspruch?

Meine Konfirmation fand hier in Sopron statt, vor nicht allzu langer Zeit, im Jahr 1995, vor meiner Hochzeit. Mit der Vorbereitung von Pfarrer János Szimon. Und das Zitat lautet: „Aber die auf den HERRN harren, kriegen neue Kraft, dass sie auffahren mit Flügeln wie Adler, dass sie laufen und nicht matt werden, dass sie wandeln und nicht müde werden.“ (Jesaja 40,31).

Ich glaube nicht, dass János bácsi ein besseres Zitat für mich hätte finden können. Perfekt, es passt perfekt zu mir.

Welche Rolle nimmt die Gemeinde in deinem Leben ein?

Die Gemeinde ist für mich das, was die Wurzel für den Baum ist: Sie nährt, gibt Kraft und Halt; ohne sie können wir nicht existieren. Es muss immer einen sicheren Punkt geben, Punkte im Leben, denn ohne sie wäre alles eine wackelige Sache. (Obwohl man auch sehen muss, dass es die Wurzel ist, die den Baum daran hindert, sich zu bewegen... er kann nur durch seine Sprosse oder seine Kerne an einen anderen Ort gelangen...) Die Gemeinde ist auch ein bisschen Vergangenheit, die Vergangenheit, als meine Eltern und Großeltern noch lebten, als ausländische Verwandte noch regelmäßig zu Besuch kamen, als im Herbst immer die wichtige Frage gestellt wurde: Wie wird der Wein sein? Es ist eine Freude, in den Gottesdiensten in der Kirche oder bei den Treffen vor den Presbyteriumssitzungen im Gemeindehaus Ein' feste Burg ist unser Gott in deutscher Sprache zu hören.



Wo siehst du die Stärken der Gemeinde, wo siehst du Handlungsbedarf?

Ihre Stärke ist das, was jede Gemeinschaft hat: die Kraft, die Gemeinschaft zu gestalten, die gemeinsame Vergangenheit zu pflegen, die Gegenwart zu leben, gemeinsam für unsere Zukunft zu handeln.

Was den Handlungsbedarf betrifft, so glaube ich, dass wir im letzten Moment den deutschsprachigen Teil zusammenbringen müssen. Es wäre von entscheidender Bedeutung, junge Menschen wieder in unsere Gemeinschaft einzubinden, wie es uns in den früheren Jahren so gut gelungen ist.

Höhen und Tiefen begleiten uns. Würdest du etwas hervorheben, das dir, auch der Gemeinde, Kraft geben kann?

Für mich gibt die Familie die meiste Kraft, die Familie ist immer das Wichtigste, vielleicht weil mein Vater so früh verstorben ist. Ansonsten arbeite ich gerne, ich mag Aufgaben; wie mein Sohn sagte, ich bin kein Workaholic, ich bin ein Aufgabenwahnsinniger.

Und was kann der Gemeinde Kraft geben? Die Achtung, Wertschätzung und sachliche Kenntnis der Vergangenheit – wobei ich gerade im Letzteren nach wie vor große Defizite sehe. Und nicht zuletzt die Präsenz der Jugend – denn letztlich ist sie es, die der Gemeinde die größte Kraft verleiht. In ihr liegt unsere Zukunft.

Dein Sohn, Ágoston, hat auch einen innigen Bezug zu unserer Gemeinde. Hat er in Wien Anschluss gefunden?

Es ist schwierig, an einem anderen Ort Anschluss zu finden, wenn einem eine Gemeinde so ans Herz gewachsen ist. Er mag Wien als Lebensmittelpunkt für sein Leben, trotzdem steht seine geistliche Zugehörigkeit zu der evangelischen Gemeinde in Ödenburg für ihn außer Frage. Er scheint jedenfalls glücklich zu sein – er lebt mit seiner Freundin in Wien, aber sie kommen (er kommt) so oft wie möglich nach Hause.

Gerne hätten dich viele als nächsten Kurator gesehen, du wirst aber nicht kandidieren. Warum nicht?

Ich betrachte es als eine große Ehre, dass mein Name überhaupt erwähnt wurde, und einige haben mich deswegen auch angesprochen und ein wenig „bearbeitet“. Allerdings muss ich sagen, dass meine derzeitigen Verpflichtungen es mir leider nicht erlauben, die Rolle des Kurators zu übernehmen.

Mit meinen akademischen und anderen Verpflichtungen könnte ich diese Aufgaben nicht so wahrnehmen, wie ich es für richtig halte, und es macht keinen Sinn für mich, ab und zu etwas zu tun.

Was gibst du deinen Studierenden mit auf den Weg?

Vielleicht ist es einer meiner oft geäußerten Leitsätze: „Man lernt nie aus.“ Es gibt keine Phase im Leben, in der man nicht lernt (lernen sollte). Aber denken Sie dabei nicht nur und ausschließlich an das Lernen in der Schule; jede Art des Lernens ist wichtig und notwendig. Mit einem Universitätsabschluss ist das Lernen nicht vorbei, es fängt gerade erst an. Oh, und noch etwas, was meine Studenten während des Semesters oft hören: „Denken tut nicht weh.“

Was wünschst du dir und der Gemeinde für die nächste Zukunft?

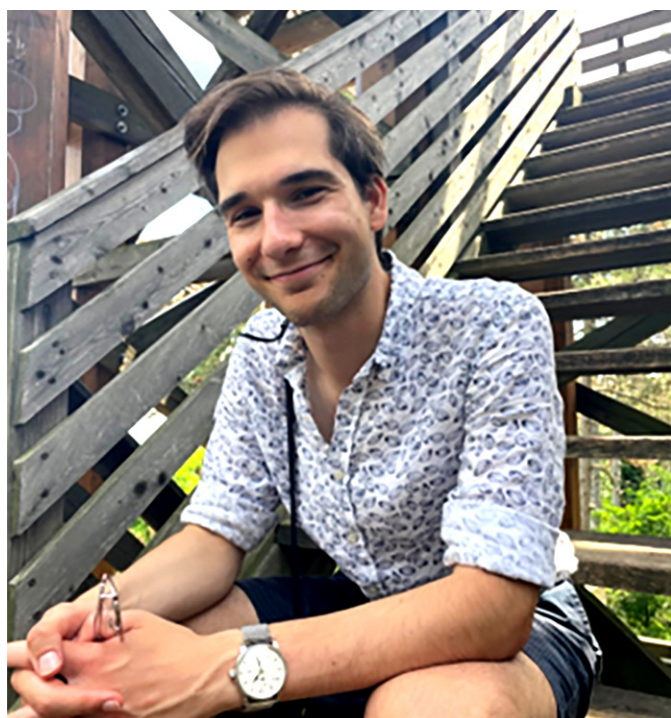
Ich wünsche der Gemeinde „nur“ eine(n) gute(n), geschickte(n) Kurator*in und einen deutschen Pfarrer bzw. eine deutsche Pfarrerin, der/die die Herde wieder zusammenführt. Für mich selbst: keine Verschlechterung; mögen meine Lieben in Gesundheit, Glück und vielleicht sogar in einer grüneren, gesünderen Umwelt die Zukunft erleben.

Katalin Hirschler

Mein Bibelwort

Teil 56

„Darum sorgt nicht für morgen, denn der morgige Tag wird für das Seine sorgen. Es ist genug, dass jeder Tag seine eigene Plage hat.“ (Matthäus 6,34)



„Carpe diem.“

Ein lateinischer Spruch, der den meisten Leser*innen beim Lesen dieser Verse aus dem Matthäus-Evangelium sofort in den Sinn kommt. Ein Spruch, der so tief in der Populärkultur verwurzelt und weit verbreitet ist, dass ihn wohl kaum jemand – selbst ohne jegliche Lateinkenntnisse – noch nie gehört hat.

Obwohl im Alltag oft vom „Genießen“ oder „Nutzen“ des Tages die Rede ist, bedeutet die wörtliche Übersetzung des Verbes „carpere“ so etwas wie „pflücken“. Die Wortwahl der Übersetzung ist somit nicht zufällig, sondern entscheidend, da sie einen bedeutenden Unterschied in der Interpretation dieses Spruchs bewirken kann. Wird dazu aufgefordert, den Tag zu „genießen“, wird dieser jahrtausendealte Spruch leicht so verstanden, als sei das Lebensziel hedonistischer Genuss.

Doch genau das Gegenteil ist gemeint. Betrachtet man die Aussage im Kontext von Horaz, dem ursprünglichen Autor, wird deutlich, dass es nicht um Verzicht auf Anstrengung geht – sondern darum, die

Aufmerksamkeit auf den jeweiligen Tag zu richten. Wer den Tag „pflückt“, sich also wirklich mit ihm auseinandersetzt, erlebt auch die damit verbundenen, mitunter als negativ empfundenen Pflichten.

Die „Plage“, wie es im Matthäus-Evangelium heißt.

Es wäre verfehlt, die römisch-stoische Lebensphilosophie der christlichen Botschaft gegenüberzustellen, um zu entscheiden, welche „besser“ sei – Gott bewahre. Beide sprechen im Grunde das gleiche Thema, besser gesagt, die gleiche Lösung an.

Matthäus tut dies jedoch auf besondere Weise, indem er ausdrücklich das beunruhigende Wort „Plage“ verwendet. Ein Begriff, den wir nicht gern im Zusammenhang mit unserem Leben oder Alltag hören. Aber warum eigentlich? Warum nehmen wir „Plage“ fast ausschließlich als negativ wahr?

„Unter Druck wächst die Palme.“ - so lautet die wörtliche Übersetzung eines ungarischen Sprichworts, das es im Deutschen in dieser Form nicht gibt. Dennoch macht es deutlich: Druck und Belastung können auch etwas fördern, zum Wachstum beitragen.

Lähmend und belastend wirken sie erst, wenn sie sich kumulieren. Das kann geschehen, wenn äußere Umstände uns vor Herausforderungen stellen – was meist außerhalb unserer Kontrolle liegt – oder wenn sich die Sorgen in unserem Inneren, durch unsere Gedanken, ansammeln.

Solche innerlich erzeugten Lasten oder Plagen sind besonders schwer zu tragen. Genau dagegen richtet sich Matthäus, wenn er uns den Rat gibt, uns nur mit den Sorgen des jeweiligen Tages zu beschäftigen. Ein Ratschlag, dessen Umsetzung uns zu einem glücklicheren Leben führen kann.

Ágoston Frank

Notizen



– Zu Pfingsten wurden unsere drei deutschsprachigen Konfirmandinnen Gloria Friedrich, Lilien Mágel und Mira Máté in einem schönen zweisprachigen Konfirmationsgottesdienst gemeinsam mit 32 ungarischsprachigen Konfirmanden beziehungsweise Konfirmandinnen konfirmiert. Unsere deutsche

Gemeinde freut sich sehr über die drei neuen vollständigen Mitglieder und wünscht ihnen weiterhin Gottes Segen - besonders als aktive Mitgestalterinnen unseres Gemeindelebens.

– Auch die deutsche Gemeinde freut sich sehr über die neue ungarische Pfarrerin Flóra Somogyvári, die am 14. Juni in ihr Amt eingeführt wurde. Wir wünschen ihr Gottes reichen Segen.

– Am Sonntag „Trinitatis“, am 15. Juni, durften wir eine berührende „Zeitreise“ erleben: Unser früherer Pfarrer Holger Manke hielt zu dem Thema „Die Vielfalt des Göttlichen“ den gut besuchten Gottesdienst - zusammen mit zahlreichen Jugendlichen und jungen Erwachsenen. Wir freuten uns auch über vielfältige musikalische Beiträge. Anschließend gab es noch die Möglichkeit, miteinander zu sprechen; unter anderem wurden gemeinsame Sommeraktivitäten geplant. Es war alles wie in guten alten Zeiten!

Lydia – die erste Christusgläubige in Europa

„9Und Paulus sah eine Erscheinung bei Nacht: Ein Mann aus Makedonien stand da und bat ihn: Komm herüber nach Makedonien und hilf uns! 10Als er aber die Erscheinung gesehen hatte, da suchten wir sogleich nach Makedonien zu reisen, gewiss, dass uns Gott dahin berufen hatte, ihnen das Evangelium zu predigen. 11Da fuhren wir von Troas ab und kamen geradewegs nach Samothrake, am nächsten Tag nach Neapolis 12und von da nach Philippi, das ist eine Stadt des ersten Bezirks von Makedonien, eine römische Kolonie. Wir blieben aber einige Tage in dieser Stadt. 13Am Sabbattag gingen wir hinaus vor das Stadttor an den Fluss, wo wir dachten, dass man zu beten pflegte, und wir setzten uns und redeten mit den Frauen, die dort zusammenkamen. 14Und eine Frau mit Namen Lydia, eine Purpurnhändlerin aus der Stadt Thyatira, eine Gottesfürchtige, hörte zu; der tat der Herr das Herz auf, sodass sie darauf

achthatte, was von Paulus geredet wurde. 15 Als sie aber mit ihrem Hause getauft war, bat sie uns und sprach: Wenn ihr anerkennt, dass ich an den Herrn glaube, so kommt in mein Haus und bleibt da. Und sie nötigte uns.“ (Apostelgeschichte 16,9-15)

Liebe Schwestern und Brüder!

(Singen:) „Ich habe den Duft der Rosen geliebt, ich liebte das rauschende Meer“ - so beginnt im Paulus-Oratorium des christlichen Liedermachers Siegfried Fietz das Lied der Lydia, also der Purpurhändlerin, von der wir im Predigttext gehört haben. Mein bester Studienfreund hatte eine Kassette mit diesem Paulus-Oratorium, und als wir einmal in seinem Auto unterwegs waren von der Hochschule zu ihm nach Hause, um an einem Wochenende gemeinsam zu lernen und freie Zeit zu gestalten, da hörte ich auch das Lied der Lydia zum ersten Mal, gesungen von einer wunderschönen Frauenstimme. Immer wieder habe ich mir insbesondere dieses Lied angehört. Mein Studienfreund erzählte mir damals, dass er gelegentlich die Kassette auch abspiele, wenn er Anhalter im Auto habe, so - wie er schmunzelnd sagte - nach dem Motto „Heute hat sie mir der Herr in die Hand gegeben“. Und so wurde auch über die Lieder und sich ergebende Gespräche im Auto Gott zur Sprache gebracht. Auch das ist eine Form von Mission. Und wer weiß, vielleicht war das zumindest der Anfang davon, dass einem Mitfahrer oder einer Mitfahrerin widerfahren ist, was Lydia erlebte: Gott hat ihr das Herz aufgetan für seine Liebe. In ihrem Fall durch den Dienst des Apostels Paulus. Nach der Apostelgeschichte wird Lydia die erste mit Namen bekannte christusgläubige Person auf europäischem Boden.

Eigentlich waren Paulus und sein Begleiter Timotheus in Kleinasien unterwegs und hatten ihre Vorstellungen und Pläne, wohin sie dort als Abgesandte Gottes gehen wollten, aber mehr und mehr verdichteten sich die Anzeichen, dass Gott möglicherweise anderes vorhatte, als sie dachten und planten. „Der Mensch denkt, Gott lenkt.“

Manchmal ist es ja so, dass wir Menschen nicht so richtig wissen, was nächste Schritte sein sollen. Und mit offenen Fragen und einem Hin und Her im Kopf legt man sich nieder, schläft ein, träumt und wacht auf und sieht klarer, vielleicht sogar richtig deutlich, welche Richtung im Kontakt zu anderen und zur Gestaltung eines neuen Tages einzuschlagen ist.

Im Predigttext wird erzählt, dass Paulus „eine Erscheinung bei Nacht“ sah. „Ein Mann aus Makedonien“, vielleicht erkennbar an typischer Landestracht, „stand da und bat ihn: Komm herüber nach Makedonien und hilf uns!“ (Apg. 16,9)

Deutlich ist das Signalwort für das, was die christliche Verkündigung bedeutet und bewirken soll: Hil-

fe. Menschen, dem Leben soll geholfen werden. Man könnte – leider - viele Beispiele nennen, wo von Gott geredet wird, um Menschen zu disziplinieren und zu einem bestimmten Verhalten und Leben zu drängen oder zu zwingen. Es gab und gibt Menschen, die leben in Angst vor Gott. Wirkliche Gotteserfahrung aber will Hilfe sein, die Menschen auch tatsächlich als



Unsplash, europeana: Eine alte Europakarte mit Ländern

solche spüren und erleben, indem sie getrösteter und hoffnungsvoller, gelassener und befreiter, fröhlicher und liebevoller werden, als sie es bislang waren.

Nach der nächtlichen Erscheinung sieht Paulus klarer, wohin für ihn und seinen Begleiter Timotheus die Reise geht, um Hilfe im Namen Gottes zu bringen. Mit dem Predigttext gesagt: „**Als er aber die Erscheinung gesehen hatte, da suchten wir sogleich nach Makedonien zu reisen, gewiss, dass uns Gott dahin berufen hatte, ihnen das Evangelium zu predigen.**“ (Apg. 16,10) Evangelium = Frohe Botschaft, Gute Nachricht, weil tiefgehende Hilfe zum Leben.

Und so setzen Paulus und Timotheus nach Europa über und kommen schließlich nach Philippi, einer Stadt, in der nicht zuletzt römische Militärveteranen angesiedelt waren (Apg. 16,12) „**Am Sabbat gingen wir hinaus vor das Stadttor an den Fluss, wo wir dachten, dass man zu beten pflegte, und wir setzten uns und redeten mit den Frauen, die dort zusammenkamen.**“ (Apg. 16,13) Es scheint, dass

die jüdische Gemeinde in Philippi klein war und keine Synagoge hatte. So traf man sich draußen am Fluss zum Gebet. Auch Paulus sucht den Ort auf, wo seine jüdischen Glaubensgeschwister zum Gebet, zum Gottesdienst zusammenkommen. Unter den Frauen, die Paulus und Timotheus dort antreffen, ist auch Lydia, Purpurchandlerin; man nimmt an, dass sie eine recht erfolgreiche Unternehmerin war im Handel mit dem kostbaren Farbstoff Purpur.

Der Predigttext erzählt, dass sie eine Gottesfürchtige war (Apg. 16,14). ‚Gottesfürchtige‘ - das ist eine Bezeichnung für nicht-jüdische Menschen, die angetan waren vom Gott Israels und deshalb, so weit möglich, sich zum Leben der jüdischen Gemeinde hielten und daran teilnahmen. So eben auch Lydia. Und sie hört davon, wie Paulus vom Gott Israels erzählt, der mit Jesus ein neues Kapitel seiner Liebes- und Rettungsgeschichte für Israel und die ganze Welt aufgeschlagen hat. Lydia ist angerührt und bewegt davon, was sie da hört. Im Predigttext heißt es, dass Gott ihr „**das Herz**“ auftat für das, was Paulus erzählte (Apg. 16,14).



Unsplash, Joaquin Pazy Mino: Blaue Holztür, geöffnet

Was passiert, wenn Gott - indem von ihm und seinem Handeln in Jesus erzählt wird - einem Menschen das Herz auftut? Es wird erobert von bedingungsloser und ewiger Liebe Gottes. Das ist das Schönste, das Beste, was Menschen geschehen kann; das ist

die größte Hilfe dem Leben zugute, die es gibt. Paulus selbst hat das erfahren und erlebt. Im Römerbrief hat er in wunderbarer, in unüberbietbarer Weise auf den Punkt gebracht, welche Wirkung es hat, wenn Gott - gipfelnd in seinem Handeln in Jesus - einem Menschen das Herz auftut. Paulus schreibt da: „**Denn ich bin gewiss, dass weder Tod noch Leben, weder Engel noch Mächte noch Gewalten, weder Gegenwärtiges noch Zukünftiges, weder Hohes noch Tiefes noch irgendeine andere Kreatur uns scheiden kann von der Liebe Gottes, die in Christus Jesus ist, unserm Herrn.**“ (Röm. 8,38-39) Es ist eine Hilfe, es geht einem Menschen gleich besser, diese Worte zu hören. Das, was diese Worte zusagen, ist es wert, zum Fundament, zum Dreh- und Angelpunkt des Lebens eines Menschen zu werden. Nichts und niemand kann uns scheiden „**von der Liebe Gottes, die in Christus Jesus ist, unserm Herrn**“; der Herr, der wohltuend und befreiend größtmögliche Hilfe zum Leben ist, und das bedeutet auch über den Tod hinaus.

Vom Handeln des Gottes Israels in Jesus wird auch das Herz der Lydia erobert; sie wird davon ergriffen, erfüllt, bewegt und lässt sich mit denen in ihrem Hause zusammen taufen (Apg. 16,15). Taufe - die Zusage, die Unterstreich, die Besiegelung der bedingungslosen und ewigen Liebe Gottes, unterstrichen in Jesus Christus.

Was Lydia von Paulus gehört hat, ist so gut, eine so große Hilfe, dass sie noch mehr davon hören und sich weiter darin vertiefen will. So lädt sie Paulus und Timotheus in ihr Haus ein; sie mögen bitte noch bleiben. Im Predigttext heißt es sogar: „**Und sie nötigte uns.**“ (Apg. 16, 15). „Bitte, bitte bleibe noch!“, „Bitte, bitte bleibt noch!“ - wenn das jemand zu anderen sagt, dann deshalb, weil das Miteinander, das Gehörte, dass, was jemand sagt, einfach guttun ist, einfach zutiefst guttut.

Im Lied der Lydia in Siegfried Fietz' Paulus-Oratorium heißt es später: „Ich liebe die Rosen heute wie einst, ich liebe das rauschende Meer.“ Das ist geblieben. Aber es ist noch etwas Neues, Tiefergehendes hinzugekommen, das fortan das Fundament ihres Lebens ist, das die Ausrichtung, die Art und Weise zu leben, zu sprechen, zu handeln, prägt und bewegt. Im Lied der Lydia ist dieses Neue, Tiefgehende so ausgedrückt: „Ja, ich danke dir, Jesus, denn durch deine Liebe fing mein Leben erst wirklich an.“ Ja, das Leben weitet sich und gewinnt Tiefgang, hat Ewigkeitswert und ist getragen von bedingungsloser Liebe, wenn Gott, unterstrichen in Jesus Christus, das Herz von Menschen erobert und bewegt. Amen.

Volker Menke

Predigt vom 23. Februar 2025

Zum Gedenken an Herrn Direktor Károly Rajnai



Ich habe die erschütternde Nachricht vor fünf Tagen gehört, aber bis jetzt fiel es mir schwer, überhaupt Worte zu finden. Dennoch hatte ich das Gefühl, dass ich es dem Herrn Direktor schuldig bin, ein paar Worte zum Gedenken an ihn zu schreiben.

Ich wurde 2004 in die erste Klasse der Hunyadi Grundschule eingeschult. Ich war ein schüchternes, etwas zurückgezogenes Kind, und wenn ich zurückblicke, denke ich, dass dies vor allem daran lag, dass ich die Welt für zu groß und unüberschaubar hielt. Ich hatte das Gefühl, dass ich keine Kontrolle darüber hatte, wie die Dinge in meinem täglichen Leben abliefen, und alles, was ich über die Welt der Erwachsenen wusste, war, dass die Menschen - abgesehen von meinen Eltern - unberechenbar beziehungsweise ungeduldig waren, schnell wütend werden konnten, und ich fühlte mich ihnen gegenüber völlig wehrlos. Das galt vor allem für Menschen, die mächtig zu sein schienen, deren Namen solche Worte vorangingen oder folgten, die eine nicht greifbare Macht widerspiegeln, so wie: *Präsident, Generalsekretär, Abgeordneter, Kommandant, Doktor, Direktor*. Dementsprechend bereitete es mir Bauchschmerzen, als ich erfuhr, dass der Schachkurs, für den ich mich angemeldet hatte, von dem Direktor der Schule geleitet werden sollte. Vor der ersten Kursstunde warteten meine Mitschü-

ler und ich gespannt auf die Ankunft des Direktors, und obwohl wir darüber nicht sprachen, hatte ich das Gefühl, dass alle im Grunde meine Angst teilten. Ich stellte mir den Schulleiter als einen grimmigen Mann mit kalten Augen und einem stacheligen Schnurrbart vor, dessen Worte scharf und kalt waren, dessen Bewegungen gemessen wirkten und dessen Gedanken über Leben und Tod entschieden. Ich hätte mich nicht mehr irren können.

Karcsi bácsi - wie ihn alle nannten - hatte bereits alle meine Befürchtungen widerlegt, als er durch die Tür kam. Er lächelte breit, seine Augen strahlten Wärme und Liebe aus. Sein Auftreten war zwar würdevoll, aber keineswegs unnahbar oder zurückhaltend. Aus jedem seiner Worte und jeder seiner Bewegungen strömte eine beruhigende Kraft in unsere Richtung, die das Eis in mir sofort brach. Er teilte die Gruppen auf und begann mit einer solchen Selbstverständlichkeit mit uns zu spielen, dass wir das Gefühl hatten, nicht mit dem Schulleiter zusammenzusitzen, sondern mit einem lang vermissten Onkel, den wir zwar nicht so gut kannten, dem wir aber vertrauen konnten und von dem wir wussten, dass wir uns in Sicherheit fühlen konnten, solange er bei uns war.

Ich glaube, das war das eigentliche Geheimnis von *Karcsi bácsi*, dass wir uns in seiner Anwesenheit

nicht einen einzigen Moment lang unter Druck gesetzt fühlten. „Meine Eichhörnchen“, sagte er uns mehr als einmal, und in dieser einen Bezeichnung steckte so viel. Obwohl er mich nur als Vertretungslehrer unterrichtete, wage ich zu behaupten, dass er ein erstklassiger Pädagoge war. Statt mit Leistungszwang unterrichtete er mit ermutigenden Worten und unendlicher Geduld. Sein einziges Ziel war anscheinend, sein Wissen an uns weiterzugeben, und er tat dies mit glühender Leidenschaft und motivierendem Enthusiasmus. Er wandte sich uns immer mit echter, christlicher Liebe zu, und wir fühlten nie, dass er böse auf uns war, selbst wenn er uns wegen kleinerer oder größerer Ungezogenheiten zurechtweisen musste. Und das passierte ein paar Mal, denn wir waren oft viel mehr kleine Teufelskinder als Eichhörnchen. Aber selbst diese undankbare Aufgabe konnte *Karcsi bácsi* mit erstaunlicher Geduld und Zurückhaltung bewältigen. Er war nicht einmal auf die widerspenstigen Kinder böse, und anstatt preußische Methoden und drakonische Strenge anzuwenden, versuchte er, sie mit Geduld und Liebe auf den richtigen Weg zu führen. Er disziplinierte nie mit Zorn und Gewalt, sondern mit Autorität, die er gerade deshalb besaß, weil wir ihn alle als einen gerechten Menschen kannten. Selbst als kleines Kind und später als Teenager, als er uns im Mathematikunterricht als Vertreter unterrichtet hat, hatte ich nie das Gefühl, dass er die Macht, die er in seiner Position hatte, missbrauchte. Dies wurde durch den liebevollen Ton bestätigt, in dem unsere

Lehrer von ihm sprachen.

Karcsi bácsi war nicht nur ein hervorragender Pädagoge, sondern er besaß auch eine Eigenschaft, die ich in unserer Welt leider sehr selten finde: Er war sich des Ausmaßes und des Gewichts der ihm verliehenen Macht bewusst. Er hat sie nie missbraucht, sie immer mit Bedacht und nur im nötigen Maß ausgeübt, und zwar nie zu seinem eigenen Vorteil, sondern immer zum Wohle der ihm anvertrauten Gemeinschaft. Je mehr ich an ihn zurückdenke, desto mehr wird mir bewusst, dass er mir nicht nur Schachspielen und Bruchrechnung beigebracht hat. Er hat mir auch gezeigt, wie man eine Berufung mit Demut, Bescheidenheit und einer tiefen christlichen Liebe ausüben kann.

Er verstand und beherrschte den Gedanken, dass die Macht dem Christenmenschen nicht zur Erfüllung seiner eigenen Wünsche und zur Befriedigung seiner Machtgelüste gegeben ist, sondern einzig und allein zum Dienst an den Nächsten. Und diesen christlichen Dienst hat er stets mit Ausdauer und Unermüdlichkeit ausgeübt und mir und meinen Mitmenschen ein Beispiel gegeben, wofür ich nicht dankbar genug sein kann.

„Der Herr hat seine schnell fließende Zeit nicht umsonst gegeben!“ (vergleiche Zitat von János Kis auf der Sonnenuhr an der Wand der Hunyadi-Schule)

Ruhe in Frieden, *Karcsi bácsi*, wir danken dir für alles!

Zoltán Bek

Intézményeink életéből

Rajnai Károly emlékére

Ha egy iskola története valóban élő közösséggé válik, akkor abban mindig ott rejlik egy-egy olyan ember sorsa is, aki évtizedeken át szíve szerint vezette azt – hittel, következetességgel és az emberség legmélyebb formájával. Rajnai Károly igazgató úr élete, munkássága és személyisége iskolánk, a Hunyadi János Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola történetének meghatározó, emblematischer alakja.

Rajnai Károly 1956 márciusában született Sopronban. Városunkban nőtt fel, tanulmányait is itt kezdte: a Rozália úti általános iskolában, majd a Kempelen Farkas Gépipari Szakközépiskolában érettségizett. Sorsát már ekkor a tanítás felé formálta az Úr keze: a Pécsi Tanárképző Főiskolán matematika-pedagógia szakon szerzett diplomát, és tanítói hivatását 1976-ban Újkéren kezdte meg, mint matematika-

fizika- és kémia-tanár.

A nyolcvanas évek végén tért vissza Sopronba, ahol a Pataki Ferenc Általános Iskolában – majd a Szent István Katolikus Iskolában – nemcsak tanított, hanem igazgatóhelyettesként is dolgozott, bizonyítva vezetői rátermettségét.

1995-ben vette át a Hunyadi iskola vezetését, amely akkor még önkormányzati fenntartású intézmény volt. Egy évvel később, 1996-ban az iskola evangélikus fenntartásba került, s ettől kezdve Rajnai Károly igazgató úr nemcsak egy iskolát irányított, hanem egy hitben élő közösség szellemi és erkölcsi vezetőjévé is vált. Azt vallotta: „A gyerekek állnak pedagógiám középpontjában. Szeretni kell őket, de szeretethez fegyelem is kell. Egyszerre kell határozottnak és embe-
rinek lenni.”

Az igazgató urat kezdettől fogva az a mély meggy-

győződés vezette, hogy a nevelés csak akkor lehet hiteles, ha a gyermek értelme, lelke és személyisége egyaránt megszólítva fejlődhet. Ezt a szemléletet nemcsak hirdette, hanem mindennapi jelenlétével hitelesítette is.

2006-ban az intézmény óvodával bővült, majd a művészeti nevelés is hangsúlyosabb szerepet kapott. Az iskola komplexuma így vált valóban teljessé: ahol az első lépések még játékos felfedezéssel telnek, ott az értékek is mély gyökereket vernek.

A Hunyadi János Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola az ő vezetése alatt nemcsak oktatási minőségében, hanem közösségi-lelki erejében is kivételes helyé vált Sopronban. A tanévnyitók ünnepélyes és mégis életörömmel teli légköre, a folyosók reggeli nyüzsgése, az osztálytermek élő közösségi dinamikája mind-mind egy olyan iskolát tükröztek, ahol valóban „jelen van a nevelő”, és a gyermek személyiségét tisztelet övezi.

Igazgató úr hitét nemcsak magánemberként élte meg, hanem a pedagógiai munkájába is szervesen beépítette. 1996-tól presbiterként szolgált a Soproni Evangélikus Egyházköztségben, tagja volt az országos evangélikus nevelési-oktatási bizottságnak, és zsinati póttagként is tevékenykedett.

Munkásságát több rangos díj is elismerte: 2005-ben Péterfy Sándor-díjat, 2018-ban Apáczai Csere János-díjat kapott, 2021-ben pedig Sopron Város „Sopronért Emlékéremmel” tüntette ki. Ám munkája igazi visszaigazolását abban találta, amikor egy-egy régi tanítványa visszatért, és megköszönte, hogy vala-

mikor a múltban – talán csak egy bátorító félmondat – elindította őt az életében.

Vezetőként nem a távolságtartás, hanem a jelenlét jellemezte. Meggyőződése volt, hogy a nevelés nem csupán tanítás, hanem folyamatos, szeretetteljes figyelem. Olyan közösséget épített, ahol a tanárok együtt gondolkodtak, ahol a szülők partnerként voltak jelen, ahol a diákokat nemcsak elvárások, hanem elismerések is kísérték.

Pályája során mindvégig mellette állt felesége, aki biztos háttérként, csendes, de szilárd támaszként pályatársaként is segítette őt abban, hogy az iskolai közösségért végzett szolgálatát hűségesen beteljesíthesse.

2020-ban, 44 évnyi pedagóguspálya után vonult nyugdíjba. Távozása nemcsak egy szakmai korszak lezárása volt, hanem egy olyan vezető búcsúja, akinek szellemisége tovább él az iskola mindennapjaiban. Az épület falai, a közösség szokásai, a közös éneklések és programok ma is őrzik jelenlétét.

Ő maga így fogalmazott: „Amikor elmegyek, tudom, hogy hiányozni fog. A gyerekek, a hétfő reggelek, a zsibongás, a mosolyok. De tudom azt is: mindez nem ér véget. Csak tovább él másokban.”

Rajnai Károly neve összeforrt a Hunyadi János Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola nevével. Az intézmény jelenlegi szellemiségében ott él vezetése hatása, pedagógiai öröksége és emberi példája. Kollégái, tanítványai, barátai és tisztelői hálával és szeretettel őrzik emlékét.

Bánfi Ákos

Mitől evangélikus az evangélikus iskola?

Erős hátrányból indultam. A nyugati határszélen nőttem fel egy színtiszta katolikus községben. A 90-es évek elején, amikor már lehetett menni, megkérdeztek az osztálytársaim az általános iskolában, hogy én miért nem voltam vasárnap templomban. Erre megszeppenve mondtam, hogy én is voltam, csak nem abban, amelyikben ti.

Lelkiismeret-furdalást keltett bennem, hogy én más vallású vagyok. Azt éreztem, hogy nem tartozok közéjük. Nekem el kellett autóznom 10 km-t, hogy hittanórán és istentiszteleten vehessek részt. A vasárnapi hittanóra után beültem a nemeskéri artikuláris templom ódon falai közé, ahol a korálok dallamai egyre ismerősebben csengtek a fülembbe. Szórványban élve ritkán adódott lehetőség megélni nagy létszámú, megerősítő közösségi élményt, ez nagyon hiányzott. Később az egyházmegyei ifjúsági találkozók, hittantáborok során megnyugtató volt találkozni evangélikusokkal, mert így egyre csökkent bennem az iskolában

és a faluban szerzett kisebbségi érzés.

Sopronban aztán, az újra evangélikus Líceum ökumenikus légkörében elfogadtak annak, aki vagyok. A református és katolikus diáktársainkkal együtt énekeltek – többek között – az „Ímé, mily jó, gyönyörűsége, a testvérek egysége...” kezdetű éneket. Ez a közeg lehetőséget biztosított számomra, hogy én is Isten gyermekének érezzem magam, és hogy én is érek annyit, mint a másik felekezet hívei. Itt az áhítatokon és az istentiszteleteken is együtt ültünk a templompadban. A felekezeti hitoktatás segítségével úgy erősödhetett felekezeti identitásunk, hogy közben mindannyian éreztük, a Krisztus-követők nagy családjába tartozunk. A gimnáziumi évek az Isten-keresésem és az evangélikusságom szabad formálódásának meghatározó időszaka volt. Ehhez persze olyan pedagógusokra volt szükség, akik partnerek voltak ebben. Legfőképp természetesen a hittantanár személye volt a kulcsa ennek a folyamatnak. Azóta is gyermeki

tisztelettel gondolok vissza Alpár Geyza bácsira.

A mérnöki stúdium után egyfajta elhívást kaptam, ami arról szólt, hogy adjam tovább az örömhírt. Hittantanári tanulmányokat kezdtem azzal a céllal, hogy minél többeknek elmondhassam a kapott tanítást, és adjak életre szóló közösségi élményeket. Így már a teológiai évek alatt meghívtak a Líceumba, hittantáborokba segítőnek. Óriási élmény volt! Hát még, amikor a diploma megszerzése után lehetőséget kaptam, hogy ott tanítsak. Összesen 14 évig tanítottam hittant. Rengeteg csendesnapot, csendeshétvégét, hittantábort szerveztünk, és jó volt látni, hogy a különbözők, miként egyek...

5 éve új feladattal bízott meg az Úr. Vagyis tulajdonképp a feladat ugyanaz, csak a forma és a lépték más, mint eddig: a Hunyadi János Evangélikus Óvoda, Általános Iskola és Alapfokú Művészeti Iskola főigazgatójaként kell minél több emberhez eljuttatni az örömhírt. Nem feltétlenül személyesen, de mindenképp az iskolán keresztül. S noha néhány órában most is tartok hittant, az igazi kihívás az, hogy hogyan lehet egy egyházi iskolát úgy vezetni, hogy arról megtudja mindenki, hogy ott Jézus tanítványai vannak, akik szeretik egymást. Jól szeretni viszont nagyon nehéz. Ehhez partnerként kellenek a szülők is. Hiszen ők kezdték el a gyermeknevelés felelősségteljes munkáját, az óvoda és az iskola pedig velük együtt tudja folytatni. Luther Kis kátéjából tudjuk, hogy a reformátor az Isten dolgairól szóló alapvetés felelősségét a családfőkre adja. A további nevelés a gyermekek hosszú távú érdekei mentén kizárólag közösen történhet.

Szükséges tehát a szülő bizalma az intézmény és a pedagógusok iránt. S legfőképpen akkor, amikor balhé van. „Hogyan történhetett ez meg egy egyházi iskolában!” – hangzik a „kedvenc” kérdésem, ha valami balhé adódik. Hát kérem úgy, hogy a balhé, az nem iskolafüggő. Ugyanis a gyerekek bizonyos helyzetekben ugyanúgy viselkednek, függetlenül attól, hogy milyen iskolába járnak. A kérdés inkább az, hogy mi felnőttek – pedagógusok, az igazgató, a fenntartó – hogyan reagálunk az ő viselkedésükre, vagy hogyan kezeljük a konfliktusokat. Büntetünk, elmarasztalunk, megalázzunk, kiközösítünk, vagy szeretettel odafordulva, türelemmel meghallgatva, feltárva az okokat megpróbálunk segíteni. Biztosan nehéz, biztos nem fog mindig menni, mert a szülőknek sokszor nehéz elfogadni, ha a gyermekük bármiben eltér az átlagtól, de meg kell próbálni segíteni. Azt gondolom, ettől lehet egy iskola „láthatóan evangélikus”.

Utoljára említék egy olyan problémakört, amit Ittész Szilvia: Egyházi és állami iskolák. Pedagógiai gondolatok mindkét „térfelelről” című, korábban e lap hasábjain megjelent írásában részletesen kifejtett,

a társadalmi szerepvállalás kérdését. Mivel az egyházi iskolák „válogathatnak”, hogy kiket vesznek fel, sok esetben jóval kevesebb „problémás” gyermek ül a padjaikban, mint az állami iskolákban. Ha nem is tudatosan, hanem a kontraszelekció révén, de arányát tekintve a „munka nehezebből” is kevésbé veszik ki részüket. Hála Isten egyre több evangélikus iskola látja ezt, és vállal felelősséget a hátrányos helyzetű, vagy segítségre szoruló diákokért. Így a kérdésünkre adandó választ kiegészíthetjük azzal, hogy attól is lehet evangélikus egy iskola, ha legalább az egészséges mértékig vállalja az „átlagostól eltérő” családok és gyermekeik felé való odafordulást.

Végezetül, ha a címben feltett kérdésre a saját tapasztalataimból kiindulva keresem a választ, akkor az alábbiakban tudom összegyűjteni a fontos ismérveit egy evangélikus iskolának:

- a felekezeti hitoktatással biztosítja a felekezeti identitás erősödését. Eközben az ökumené jegyében, az egyházi jellegű intézményi programokon keresztül a közös pontra, Jézus Krisztusra, valamint az Isten-keresésre és Isten-tapasztalatra fókuszál.
- elősegíti és támogatja a gyülekezethez tartozást. (Akár gyülekezeti, akár országos fenntartású.)
- befogadó és türelmes az őszinte Isten-keresőkkel, de egyértelműen közli a saját értékeit és elvárásait.
- tudatosan tervezett pedagógiai vezetéssel biztosítja a támogató közösségek kialakulását, hogy azokra a diákok a későbbiekben is megtartó erőként tudjanak számítani.
- a tanulást – mint az Úristen által belénk ültetett képességek kibontakoztatásának és felhasználásának eszközét – értéként közvetíti. Ehhez elhivatott pedagógusokkal rendelkezik.
- jól működik a szülővel történő együttnevelés, melynek alapja a kölcsönös bizalom. Ebben a kapcsolatrendszerben a gyermek érzi a felé forduló szeretetet, így meg tud felelni a reális elvárásoknak.
- a kommunikáció és a konfliktuskezelés gyermekközpontú és szeretetalapú.
- tetten érhető a társadalmi felelősségvállalás a hátrányos helyzetűek és a segítségre szorulóknak vonatkozásában.

Raffai Balázs
(Keresztyén Igazság
2025/2, 34-36.)



Tervezett programok

Csoportjaink alkalmai

Felnőtt alkalmaink

istentiszteletek: minden vasárnap és egyházi ünnepen, 8 és 10 órakor a templomban

A hónap utolsó vasárnapján és nagyünnepeken áldozati gyűjtéssel.

A 8 órai istentisztelet a hónap 1. vasárnapján úrvacsorás.

A 10 órai istentisztelet minden vasárnap csatlakozóan úrvacsorás, a hónap 1. vasárnapján: „Tízórai” – lelki táplálék mindannyiunknak, új zenés, úrvacsorás istentisztelet, a hónap 2. vasárnapján: személyes igei áldással, a hónap 3. vasárnapján: úrvacsorás istentisztelet.

További helyszínek:

Balf – templom: minden vasárnap 15 órakor (a hónap 3. vasárnapján és nagyünnepek első napján úrvacsorás)

Fertőszentmiklós – református imaház (Petőfi u. 62.): a hónap 2. és 4. vasárnapján 16 órakor, nagyünnepek első napján 16.15-kor úrvacsorás

Fabricius Endre Evangélikus Szeretetotthon (Kisfaludy u. 10.): minden vasárnap 15 órakor (a hónap 2. vasárnapján és nagyünnepek első napján úrvacsorás)

biblióra: minden szerdán, 18 órakor a klubszobában

Szeretettel várjuk azokat a testvéreket, akik szeretnek a Biblia könyvei kapcsán beszélgetni a minden napokról, múlttól és a hitről. Az idei tanév témája Saul király története lesz.

Az első őszi alkalom: szeptember 3.

imaóra: havonta két szerdán, 19 órakor a klubszobában

Jézus ígéretében bízva gyűlünk össze: „Bizony,

mondom néktek azt is, hogy ha közületek ketten egyet-értene a földön mindabban, amit kérnek, azt mind megadja nekik az én mennyei Atyám. Mert ahol ketten vagy hárman összegyűlnek az én nevemben: ott vagyok közöttük.” (Mt 18,19–20) Szeretettel hívjuk és várjuk a Testvéreket, hogy meg tapasztalhatassuk a közösségi imádkozás erejét a gyülekezetben és személyes életünkben is.

Tervezett őszi dátumok: szeptember 17., október 1. és 15.

nőslénykör (férfi beszélgetőkör): a hónap 2. hétfőjén, 20 órakor a klubszobában

Húszas, harmincas, negyvenes éveikben járó nők férfiak, zömmel családapák gyűlnek össze havonta, hogy beszélgessenek házasságról, munkáról, Istentől, apai szerepről, közösségekről. Változó, hogy egy-egy bibliai történet, az élet nagy kérdéseinek valamelyike vagy hétköznapi tapasztalatunk kerül az alkalom középpontjába, de a mi véleményünk mellett mindig megszólal Isten üzenete. Szeretettel várjuk a régi és az új résztvevőket!

Tervezett őszi dátumok: október 6. és november 10.

LutheRun: kéthetente szombaton 9 órakor a Lővér szálló buszmegállótól

A közösség élményét a sportban is átélhetjük. A közös célok és egymás bátorítása segíthet abban is, hogy beiktassuk a rendszeres mozgást a hétköznapiainkba, vagy újra felvegyük a már megkezdett futás fonalát. Mindenkit vár a friss levegő, a csapatszellem és egy kis mozgás.

Tervezett őszi dátum: szeptember 6. és 20. Valamint október 4-én részvétel a városi félmaratonon.

Gyerek- és ifjúsági alkalmaink

gyerek-istentisztelet, mocorgó foglalkozással: minden vasárnap, 9 órakor a nagyteremben

Csecsemőkortól 12 éves korig hívjuk a gyerekeket, szüleiket és testvéreiket erre az istentiszteletre az év minden vasárnapján (kivéve a nagyünnepeket és a karácsonyi szünetet). Az énekek, az igehirdetés és minden más egyaránt szól a gyerekekhez és a szülőkhöz is. A tanév során az igehirdetés előtt a legkisebbek egy hitoktatóval és saját kísérőikkel a kötetlenebb „mocorgó” foglalkozásra indulhatnak.

gyerek-istentiszteleti teaház: a hónap 2. vasárnapján, a gyerek-istentisztelet után a kisteremben.

Szeretettel hívjuk a gyermekeket és a szülőket beszélgetésre, együtt töltött közös időre a gyerek-istentisztelethez kapcsolódóan tea, kávé és sütemény mellé! Szívesen fogadunk sütemény- és gyümölcsfelajánlásokat. Várjuk azok jelentkezését is, akik szívesen segítenek egy-egy alkalom előkészítésében!

Tervezett őszi dátumok: szeptember 14., október 5. és 26.

FiFi (fiatal ifi): havonta egyszer, szombaton 9.30-kor a klubszobában

Szeretettel várjuk az iskoláskorú gyerekeket a hónap adott szombat délelőttjén 9.30-tól 11.30-ig a gyülekezeti házba. Az együttléteinket egy-egy bibliai tör-

ténet köré építjük fel, amelyről együtt beszélgetünk, gondolkodunk, játszunk és kézműveskedünk.

Tervezett őszi dátum: szeptember 13.

baba-mama kör: a hónap 1. és 3. szerdáján, 10 órakor a klubszobában

Édesanyák és kisgyerekeik alkalma beszélgetéssel egy-egy téma kapcsán, énekléssel, bibliai történetekkel, bábozással, teázással, sütizéssel, játékkal és nevetéssel. Szívesen várjuk az érdeklődést is ezen a címen: bmksopron@gmail.com

Tervezett őszi dátumok: október 1., 15., nov. 5. és 19.

bábcsoport: a hónap 3. szombatján, 10 órakor a klubszobában

„Az amatőr bábjátzás komplex készség-, képesség- és személyiségfejlesztő, kreativitást és innovatív gondolkodást serkentő hatású. Építi a közösségi életet, az élő kapcsolatokat. Lehetőséget ad, hogy érzéseiket, problémáikat megfogalmazzák és kimondják, feloldják a bábok által.” (Gyermeknevelés Tudományos Folyóirat, 2023. 10. évf. 1.sz.)

Szeretettel várjuk az iskoláskorú gyerekeket a hónap 3. szombat délelőttjén 10 órától 12 óráig a gyülekezeti házba. Bábokat készítünk, játszunk velük és bábelőadásra készülünk.

Tervezett őszi dátumok: szeptember 27., október 18. és november 22.

magyar konfirmációi csoport: minden pénteken, 16.15-kor és 17 órakor a kisteremben

Szeretettel hívjuk a 7. évfolyamos vagy nagyobb fiatalokat a különleges konfirmációi évre.

Tájékoztató fiataloknak és szülőiknek: szeptember 5-én, pénteken 17 órakor. Az első alkalom: szeptember 12.

ifi: péntekenként 18 órakor az ifiteremben (Tempom u. 12.)

Szeretnél beszélgetni a hitedről, mindennapjaidról, dolgokról, ami foglalkoztat? Mindemellett szeretsz játszani és jó társaságban lenni? Akkor szeretettel várunk az ifi csoportba, ahol ezekre mind lehetőséged nyílik.

Konfirmandus korosztálytól várjuk az érdeklődőket.

Deutschsprachige Veranstaltungen

Deutschsprachiger Gottesdienst: sonntags um 9 Uhr in der Kirche

Wir laden jeden Sonntag um 9 Uhr zum deutschsprachigen Gottesdienst ein.

Wochenpredigt: an abgekündigten Donnerstagen um 17 Uhr im großen Saal

An abgekündigten Donnerstagen laden wir um 17 Uhr zur Wochenpredigt ein.

Glaubensgesprächskreis: im Anschluß an die Wochenpredigten

Gespräche über Gott, den Glauben und die Welt.

Egyéb programok

Szeptember 14-én, vasárnap 9 órakor tanévkezdő gyerek-istentiszteletet tartunk a nagyteremben mocorgó foglalkozással és teaházzal.

Szeptember 27-én, szombaton Budapest tartják az evangélikus konfirmandusok országos találkozóját, amire a 2024-ben és 2025-ben konfirmált fiatalokat is hívják, gyülekezetünkben egy csoporttal utazunk az alkalomra.

Október 5-én, vasárnap aratási hálaadó istentiszteleteket tartunk, kérjük, akiknek van rá lehetőségük, hozzanak zöldségeket és gyümölcsöket az oltár feldíszítéséhez.

Október 12-én, vasárnap egyházmegyei napot tartanak gyülekezetünkben. Ennek keretében a 10 óra-

kor kezdődő istentiszteleten Szemerei János püspök hirdeti Isten ígését, majd további programok következnek. Aznap nem tartjuk meg a 8 órai, a balfi és a fertőszentmiklósi istentiszteletet, az ezekre készülöket is a 10 órakor kezdődő egyházmegyei napra hívjuk. A német istentiszteletet aznap a kisteremben tartjuk.

Október 19-én, vasárnap délelőtt, jó idő esetén erdei gyerek-istentiszteletet tartunk.

Október 26-án, vasárnap reformációi családi délelőttöt tartunk játékkal, aszfaltrajzolással.

November 1-jén, szombaton 16.30-kor áhítatot tartunk a soproni evangélikus temetőben. A feltámadás reménységében, együtt emlékezzünk halottainkra!

Szeptemberben újra konfirmációs csoportokat indítunk gyülekezetünkben, hogy együtt készüljünk a 2026 májusi konfirmációra. A magyar nyelvű csoportok időpontja: péntekenként 16.15-től 17.15-ig és péntekenként 17 órától 18 óráig. Szeptember végén az evangélikus konfirmandusok országos találkozására szeretnénk utazni Budapestre. Október elején bemutatkozik a csoport egy istentiszteleten. Tavasszal a Balatonnál töltünk el egy közös hétvégét. Várjuk a 7. osztályt elkezdő vagy nagyobb fiatalok jelentkezését a lelkészi hivatalban vagy Tóth Károly lelkészénél.

BRINGÁZZ A TEMPLOMBA!

Szeptember 21-én, vasárnap
gyere kerékpárral az istentiszteletre!

9.50-kor közös biciklis fénykép az evangélikus templom előtt



SOPRONI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKÖZSÉG
EURÓPAI MOBILITÁSI HÉT
SZEPTEMBER 16-22.



A Soproni Evangélikus Egyházközség
KEDVEZMÉNYES RUHAVÁSÁRT
tart

2025. szeptember 27-én
8 – 12 óráig
a gyülekezeti ház nagytermében
(Színház u. 27. I. emelet).

Szeretettel várunk mindenkit!



ORSZÁGOS EVANGELIZÁCIÓ

Budapest, Deák téri evangélikus templom
2025. október 11., szombat, 10–16 óra

Szövetségben

„Eljegyeztelek magamnak a hit ajándékával,
hogyan megismerd az Urat.” (Hóseás 2,22)



Istentiszteleti szolgálati beosztás

2025. tanévkezdés – reformáció

szeptember 14., Szentháromság ünnepe után 13. vasárnap

- 8.00 magyar: Somogyvári Flóra
- 9.00 német: Dr. Volker Menke
- 9.00 gyerek-istentisztelet (tanévkezdő):
Somogyvári Flóra
- 10.00 magyar (személyes igei áldással):
Somogyvári Flóra
- 15.00 Balf: Somogyvári Flóra
- 16.00 Fertőszentmiklós: Somogyvári Flóra

szeptember 21., Szentháromság ünnepe után 14. vasárnap

- 8.00 magyar: Dr. Tóth Károly
- 9.00 német: Dr. Herbert Rampler
- 9.00 gyerek-istentisztelet: Somogyvári Flóra
- 10.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly
- 15.00 Balf (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly

szeptember 28., Szentháromság ünnepe után 15. vasárnap

- 8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
- 9.00 német (áldozati gyűjtéssel):
Gerda Haffer–Hochrainer
- 9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly
- 10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel): Dr. Tóth Károly
- 15.00 Balf: Dr. Tóth Károly
- 16.00 Fertőszentmiklós: Dr. Tóth Károly

szeptember 30.

- 18.00 a teremtés ünnepe a nagyteremben:
Somogyvári Flóra

október 2.

- 17.00 Wochenpredigt: Dr. Volker Menke

október 5., aratási hálaadás

- 8.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly
- 9.00 német: Dr. Volker Menke
- 9.00 gyerek-istentisztelet: Somogyvári Flóra
- 10.00 magyar („Tízórai”, úrvacsorás):
Dr. Tóth Károly
- 15.00 Balf: Dr. Tóth Károly

október 9.

- 17.00 Wochenpredigt: Dr. Volker Menke

október 12., Szentháromság ünnepe után 17. vasárnap

- 9.00 német a kisteremben: Dr. Volker Menke
- 9.00 gyerek-istentisztelet: Dr. Tóth Károly
- 10.00 magyar (egyházmegyei nap):
Szemerei János püspök

október 16.

- 17.00 Wochenpredigt: Dr. Volker Menke

október 19., Szentháromság ünnepe után 18. vasárnap

- 8.00 magyar: Dr. Tóth Károly
- 9.00 német: Dr. Volker Menke
- 9.00 erdei gyerek-istentisztelet: Somogyvári Flóra
- 10.00 magyar (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly
- 15.00 Balf (úrvacsorás): Dr. Tóth Károly

október 26., Bibliavasárnap

- 8.00 magyar (áldozati gyűjtéssel):
Somogyvári Flóra
- 9.00 német (áldozati gyűjtéssel): Dieter Conrad
- 9.00 gyerek-istentisztelet reformációi
családi délelőttel: Somogyvári Flóra
- 10.00 magyar (áldozati gyűjtéssel):
Somogyvári Flóra
- 15.00 Balf: Somogyvári Flóra
- 16.00 Fertőszentmiklós: Somogyvári Flóra

október 31., reformáció

- 18.00 kétnyelvű (reformátusokkal közös,
úrvacsorás, az evangélikus templomban):
Dr. Barta Zsolt református lelkész

november 1.

- 16.30 áhítat a soproni evangélikus temetőben:
Dr. Tóth Károly

Minden vasárnap és az egyházi ünnepek első napján 15 órakor istentiszteletet tartunk a Fabricius szeretetotthon kápolnájában.



A 10 órakor kezdődő magyar nyelvű istentisztelet minden vasárnap csatlakozó úrvacsorás.

Christophoros

A Soproni Evangélikus Egyházközség újságja, nyomtatva 200 példányban. Várható következő megjelenés: 2025. reformáció
Felelős kiadó: Dr. Tóth Károly, 9400 Sopron, Színház utca 27. e-mail: sopron@lutheran.hu, web: <https://sopron.lutheran.hu>
tel: 99/523-002 számlaszám: 11737083-20006895